

Razprava o spremembah republiške ustave

Zbor občin ne sme biti zbir občin

Te dni po vseh slovenskih občinskih potekajo razprave o spremembah republiške ustave. Razprave vodijo predstavniki republiške konference

socialistične zveze, nekatere spremembe pa pojasnjujejo člani republiške ustavne komisije. Podobna razprava je bila včeraj (petek) tudi v Kranju. Udeležili so se je tudi predstavniki škofjeloške in tržiške občine. Uvodno pojasnilo k tej razpravi pa je podal član republiške ustavne komisije, dr. Rastko Močnik.

Predlog za nekatere spremembe republiške ustave je pri nas v razpravi približno pol meseca. Konec prejšnjega meseca je namreč republiška skupščina sprejela predlog republiške ustavne komisije, da se spremenijo nekatere določbe republiške ustave. Tako je bilo predlaganih 17 amandmajev.

Dosedanja dokaj živahna razprava o predloženih spremembah pa je pokazala, da je največ govora le o nekaterih predlaganih spremembah. Tako je bilo doslej največ govora o zagotovitvi, da bo naš skupščinski sistem racionalen in učinkovit. Razen tega pa je minulo sredo

komisija za samoupravne in delovne odnose pri občinskem sindikalnem svetu v Kranju pripravila podobno razpravo o istem delu ustavnih sprememb, ki se nanašajo na samoupravljanje, delitev dohodka in prisilno upravo.

Na večerajšnjem sestanku so govorili predvsem o sestavi republiške skupščine. Tako se je izoblikovalo mnenje, da bi namesto organizacijsko-političnega zbora v prihodnje v republiki imeli zbor občin. Pri tem pa so udeleženci podprli predlog predsednika škofjeloške občinske skupščine Zdravka Krvine, da zbor občin ne bi smel biti sestevkev občin v zboru, marveč naj bi to pomenilo združitev oziroma celovitejšo razpravo o občinskih

(Nadalj. na 24. str.)

Franc Popit
novi predsednik
CK ZKS

Po zaključku 6. kongresa ZKS se je sestal na svoji prvi seji novi centralni komitej in iz svoje srede izvolil predsednika ter sekretarja sekretariata. Člani so za predsednika izbrali Franca Popita, za sekretarja sekretariata pa ing. Andreja Marinea.

Franco Popit, rojen 1. 1921, je stopil v komunistično partijo leta 1940. Pred vojno je bil član SKOJ, sodeloval je v gibanjih delavske in študentske mladine, leta 1941 pa se je po nalogu partije vključil v NOB. Še isto leto je postal sekretar okrožnega komiteja, bil instruktor CK KPS ter član kontrolne komisije. Zadnje leto vojne je delal na odgovornih mestih v organih za nohranje zadeve.

Po vojni so bile Popitu zaupane različne funkcije v vladi in družbenopolitičnih organizacijah; precej časa je prebil tudi na Gorenjskem, kjer je opravljal pomembne partijske dolžnosti. Oktobra lani pa je postal sekretar IK CK ZK Slovenije. Je tudi član CK ZKJ.

Sekretar sekretariata CK ZKS ing. Andrej Marine, agronom po poklicu, se je rodil leta 1930. Član SKOJ je postal leta 1945, član KP pa dve leti kasneje. Po letu 1960 je bil sekretar občinskega komiteja ZK v Smarju in Celju, potem predsednik okrajnega odbora SZDL Celje in še pozneje sekretar okrajnega komiteja ZK v Celju. Je član IK CK ZK Slovenije in republiški poslanec.

Gorenjski
komunisti v
organih ZKS

Na VI. kongresu zveze komunistov Slovenije so bili z Gorenjske izvoljeni v organe ZKS naslednji člani zveze komunistov:

v stalni del konference ZKS: Zvone Černe, Jože Gorjan, Zdravko Kriviča, inž. Filip Majcen, Matija Markelj in Ivanka Sulgaj;

za člane centralnega komiteja ZKS: Janez Bedina, Vinko Hafner in Martin Košir;

za člane častnega razsodišča: Darinka Fajdiga, Ivan Justinek in Tone Polajnar,

Nižje cene
zimski konfekciji

- v paviljonu KOKRE — Kranj na Novoletnem sejmu (koncertna dvorana, desno)
- moški in ženski plašči
- moške obleke in druga konfekcija

IZKORISTITE IZREDNO UGODEN NAKUP

SPECIALIZIRANA TRGOVINA S POHISTVOM IN DRUGO STANOVANJSKO OPREMO

DEKOR

Kranj, Koroška 35

sporoča

da ima ponovno na zalogi:

- spalnice Karmen in Sibila ter
- raznovrstne dnevne sobe

Vsled omejenih količin pohitite z nakupom.

ZA OBISK SE PRIPOROČA KOKRA — KRANJ

V sredo zvečer, 11. decembra, se je v Ljubljani končal 6. kongres ZKS. Po treh dneh razprav, ki so domala segla na vsa področja našega človeškega snovanja in naših prizadevanj, je kongres izvolil nov stalni del konference ZKS in nov CK ZKS, sprejel je nov statut ZKS in resolucijo.

Kot so poudarjali številni razpravljavci, je ta kongres zelo pomemben dogovor slovenskih komunistov o vseh področjih našega družbenega razvoja. Takole na hitro bi lahko dejali, da sta zanj posebej karakteristični dve stvari: sorazmerno nizka starost delegatov in izvoljenih v nove vodstvene organe ZKS ter velika demokratičnost.

IX. novoletni SEJEM
15.—26. XII.
1968

NE POZABITE, DA PRIPRAVLJAMO NAGRADNO ŽREBANJE
ZA VSE NAROČNIKE

VI. KONGRES ZKS

**Kultura —
sestavni del
družbe**

Komisija za idejna vprašanja kulture, prosvete in znanosti je najprej razpravljala o aktualnih vprašanih kulture. Med bistvom kulture in bistvom politike ni načelnega protislovja, toda tako znotraj politike kot kulture obstajajo možnosti zlorabe politike za onemogočanje svobode kulturnega ustvarjanja kot tudi možnosti zlorabe te svobode za konservativne in protisocialistične sile.

Kultura ne more živeti in obstajati zunaj družbe, ampak je njen sestavni del. Zato je potrebno vsem delovnim ljudem omogočiti kulturno udejstvovanje, prav tako pa je potrebno omogočiti kulturnim institucijam pogoje za kvalitetno delo. Gre za aktiviranje kulture pri delovnih ljudeh in ne zgolj za kulturno posredovanje. Pomikanje potreb po kulturi in širšemu udejstvovanju v njej in temu nasproten nenormalen porast potreb po osebnem standardu ustvarjata nesorazmerja, ki so škodljiva in imajo lahko daljnosežne posledice. Zato mora biti ZK v kulturi bolj prisotna kot doslej.

V razpravi o šolstvu so delegati ugotovili, da področje vzgoje in izobraževanja kljub ugodnejšim premikom v zadnjem času še ni deležno ustrezne družbene pozornosti. Kot ne zadovoljuje materialna skrb za šolstvo, tako ne zadovoljujejo vzgojne, moralne in idejne dimenzije naše šole. Se vedno se srečujemo s pojavi pozitivizma, historicizma, verbalizma in idealiziranja pri pouku. Skrb za idejnost vzgojnoizobraževalnega dela ne more sloveti le na šoli in prosvetnih delavcih. Zato se mora ZK zavzemati za sistematično izpopolnjevanje učiteljev in za ustvarjanje enakih možnosti šolanja različnih kategorij mladih. Več pozornosti bo treba posvetiti tudi uveljavljanju primerne dijaške in študentske samouprave.

Občni zbori kulturnih društev — javne tribune

Pred kratkim so bile v kranjski občini končane sektorske konference kulturno-prosvetnih organizacij in društev. Na petih takih konferencah so predstavniki kulturno-prosvetnih organizacij razpravljali o pripravah na bližnje občne zборе društev. Govorili so predvsem o kulturni politiki, o organizaciji kulturnega in društvenega življenja na terenu, kadrovskih vprašanih društev in vlogi zveze kulturno-prosvetnih organizacij pri uresničevanju kulturne politike na terenu.

Letošnje sektorske konference so nova oblika povezovanja društev in občinske zveze. Ko je predsedstvo ZKPO razpravljalo o pripravah na občne zборе in izmenjavljali izkušnje med društvi, se je odločilo za novo obliko. Pokazalo se je, da je bila takšna odločitev pravilna. Konferenca so se udeležili predstavniki vseh društev. Na njih so razčistili vrsto vprašanj, ki bodo nedvomno pripomogle h kvalitetnejši programski oziroma kulturni politiki na terenu.

Na konferencah so poudarili, da bi bližnji občni zbori društev morali biti javne tribune posameznih krajev. To so poudarili, ker dosedanje delovne izkušnje društev kažejo, da za pravilno programsko in kulturno politiko na terenu ne morejo biti odgovorna le društva, marveč tudi družbenopolitične organizacije. Ugotovili so, da se

na področju nekaterih društev v kranjski občini kažejo tudi nepravilnosti (predvsem pri oblikovanju programske politike). Menili so, da teh pojavov sicer ne smemo poplodevati, vendar pa jih ne moremo podcenjevati. Do sedaj so se društva sicer borila proti tem nepravilnostim, vendar jim sama največkrat niso bila kos. Zato bi pri reševanju takšnih in podobnih problemov morali sodelovati tudi drugi krajevni družbenopolitični delavci. Pri tem so mislili predvsem na člane ZK in socialistične zveze.

Večja kulturna zavzetost pa bi se morala pokazati tudi

v krajevnih samoupravnih organih. Sveti krajevnih skupnosti, ki so osnovni nosilci samouprave na terenu, bi se morali bolj zanimati za kulturno življenje na vasi. Poudarili so, da kulturno življenje ne more oboječevati le kulturna predstava, ampak široka kulturna dejavnost in pravilna programska politika. Pri tem so poudarili, da je v delo društev in drugih organov, ki bi danes morali biti zainteresirani za kulturno življenje, treba vključiti sposobne mlade ljudi.

Se posebej pa so se na konferencah zavzeli za večjo vlogo ZKPO pri reševanju

konkretnih kulturnih problemov. Pozdravili pa so tudi predlog, da mora zveza kulturno-prosvetnih organizacij skrbeti predvsem za povezovanje amaterskih in poklicnih kulturnih skupin ter ustanov v občini.

A. Zalar

**RESTAVRACIJA
I S K R A — KRANJ****proda**

naslednja osnovna sredstva:

AVTO — dostavni furgon
Zastava 1100, v voznem stanju

1 kom. tehničar 200 kg
2 kom. brzoparilniki
1 kom. hladilnik
2 kom. plinski štedilnik
1 kom. stroj za rezanje
salame — ročni
1 kom. televizor
1 kom. magnetofon
2 kom. ojačevalca
4 kom. telefonski aparati

Prodaja za družbeni sektor 18. 12. 1968 ob 10.30 in ob 12. uri za zasebni sektor.

Za dan JLA

Pri občinski konferenci SZDL Jesenice so se v torek sestali predstavniki ZROP, TVD Partizan Jesenice, občinske športne zveze, ZZB NOV, sindikata, socialistične zveze in vojske.

Na sestanku so se sporazumeli, da bo osrednja proslava v počastitev dneva JLA 20. decembra. Zvečer bo na Jesenicah svečana akademija, na kateri bodo sodelovali gojenci glasbene šole in telovadec Partizana. Na akademiji bodo prebrali ukaz o napredovanju rezervnih oficirjev in podoficirjev in podelili vojaška odlikovanja. Občinski odbor ZZB NOV Jesenice bo pred začetkom akademije podelil jubilejne značke udeležencem tradicionalnega spominskega pohoda na Stol, ki ga organizirajo vsako leto februarja v spomin na borbo Čankarjevega bataljona na vrhu Stola.

Predstavniki podjetij, šol, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij pa bodo na dan JLA — 22. decembra — obiskali in obdarili granicarje po karavlah. J. Vidic

TRGOVSKO PODJETJE**KURIVO**

KRANJ

po sklepu delovne skupnosti

prodaja

naslednja osnovna sredstva:

- poltovorni avto
ZASTAVA 615 D
prekucnik (kiper) nosilnost 1,5 t v voznem stanju, izključna cena 6.000,00 din
- poltovorni avto
IMV KURIR
nosilnost 1,2 t, v voznem stanju izključna cena 3500,00 din

JAVNA DRAŽBA

bo dne 21. 12. 1968 na dvo-rišču Kuriva Kranj, Gorenjesavska cesta 4, ob 9. uri.

Ogled vozil vsak dan od 7.—14. ure od 16. decembra 1968 dalje

A. Z.

**Zdravstveni
delavci
o sindikatu**

V četrtek zvečer so se v zdravstvenem domu v Kranju zbrali predstavniki sindikalne organizacije in komunisti zdravstvenega doma Kranj. Dogovorili so se, da bodo v Zdravstvenem domu iz vseh treh občin (Kranja, Skofje Loke in Tržiča) ustanovili skupni aktiv zveze komunistov, v katerega bodo vključeni tudi člani ZK iz lekarn in komunalnega zavoda za socialno zavarovanje.

Na sestanku so razpravljali tudi v novi obliki sindikalne organizacije v novem Zdravstvenem domu v Kranju. Sklenili so, da bo občni zbor sindikalne organizacije v začetku prihodnjega leta.

**Državna založba Slovenije
je izdala knjigo**

VILKO VINTERHALTER:

**ŽIVLJENJSKA POT
JOSIPA BROZA**

Avtor je na podlagi zbranega gradiva podal svojo subjektivno podobo predsednika Tita kot ene najbolj markantnih osebnosti našega časa in pri tem odkril, »da je Tito izjemna, edinstvena, stanovitna, vendar tudi čisto navadna človeška osebnost.« Knjiga je vzorno opremljena, ima 414 strani in velja v platno vezana 65 din.

Dobite jo v vseh knjigarnah, naročila sprejema tudi uprava

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE Ljubljana
Mestni trg 26**ZELITE ZASTONJ OSEBNI AVTO**ALI
ENO OD**100****nagrada**

?

POTEM VARČUJTE PRI
Gorenjski kreditni banki
kjer je razpisano
NAGRADNO ŽREBANJE
lastnikov vezanih hranil-
nih vlog!

gkb

Trgovsko podjetje Elita Kranj je pred kratkim v Jenkovi ulici v Kranju odprlo specializirano prodajalno obutve. V trgovini prodajajo ženske in moške čevlje tovarne iz Kumarnovega. Založeni so predvsem z obutvijo z usnjenimi podplati. (až) — Foto: F. Perdan

Nova moderna slaščičarna na Jesenicah

Včeraj je France ZVAN, predsednik skupščine občine Jesenice, v navzočnosti predstavnikov delovnih kolektivov in družbenopolitičnih organizacij jeseniške občine prerezal trak in s tem predal namenu novo sodobno urejeno slaščičarno na Jesenicah.

Nova slaščičarna je v novi trgovski stavbi poleg jeseniške gimnazije. Poleg gimnazije je bila že prejšnja leta slaščičarna, ki pa so jo zaprli zaradi adaptacije stavbe v druge namene. Nova slaščičarna je last živilskega kombinata Zlito Ljubljana, delovne enote Gorenjska Lesce. Ob otvoritvi je direktor tov. PINTAR seznanil goste z razvojnim programom kombinata Zlito.

Dejal je, da je v okviru programa razvoja podjetja in s sodelovanjem občine Jesenice in Radovljica bila v sklopu gorenjske delovne enote 1966. leta zgrajena v Lescah moderna pekarna, katera je s svojo zmogljivostjo sposobna pokriti celotne potrebe po kruhu in pečivu obe zgoraj omenjeni občini. Nova slaščičarna je sicer zgrajena zunaj omenjenega programa, narekovanje pa so jo lokalne potrebe. Predvsem jeseniška mladina bo tod lahko našla svoje mesto za razvedrilo in okrepčilo. V tej prodajalni bo jeseniškemu potrošniku vedno na voljo celotni asortiment izdelkov pekarnice Lesce, nekaj delikatesnega blaga in pijače.

Nova slaščičarna spada med najmodernejše tovrstne obrate na Gorenjskem.

J. V.

O delu krajevne skupnosti Zali log

Vas Zali log je oddaljena od Železnikov 6 km in ima tudi svojo krajevno skupnost. O njihovem delu in težavah smo prosili za pogovor predsednika Franca Nadižovca.

»S kakšnimi težavami se srečuje vaša krajevna skupnost?«

»V zadnjem času smo na sestankih večkrat govorili o poškodovanem jezu na Sori. Škoda je nastala leta 1967, od takrat pa se je še povečala, saj je voda uničila približno 400 m² obdelovalne zemlje. Vsekakor bo treba jez čimprej obnoviti.

Drugo, kar nas tare, pa je gradnja novega mostu čez Soro na odcepu ceste Zali log—Davča. Obstoječ je seni most je dotrajan. Krajevna skupnost bi prispevala k tej gradnji 200.000 S dinarjev, za ostalo pa se bomo obrnili na občinsko skupščino Škofja Loka ter Gozdno gospodarstvo v Kranju. Predvidevamo, da bi začeli graditi most

v prvi polovici prihodnjega leta.

Poleg navedenega pa imamo v teku priprave za razširitev in preureditev pokopališča, obenem s tem pa ureditev ceste v zgornji del vasi. Sredstva za ureditev pokopališča smo deloma že zbrali od vaščanov, ki so lastniki grobov, ostalo pa bomo skušali dobiti iz dotacij leta 1969.«

»Kakšne načrte ima še krajevna skupnost?«

»Poleg najnujnejših del, ki sem jih že navedel, nameravamo urediti vas, in sicer javno razsvetljavo, kanalizacijo ter popraviti obrežne zidove hudournika, ki teče skozi vas.

Težave pa bodo vsekakor glede denarja. Skušali bomo uvesti tudi prispevek vaščanov tako kot imajo v sosednjih krajih, tako bi bilo več možnosti, da bi potrebna komunalna dela prej uredili.«

»Kaj menite o splošnih vprašanjih vaščanov Zalega loga?«

»Predvsem moram poudariti, da v vasi ni poskrbljeno za kulturno dejavnost. Vzroki so nedvomno v tem, ker nimamo ustreznega prostora, kjer bi se mladina lahko sestajala in kulturno udeleževala. Prostore pa bi lahko rabile tudi družbeno-politične organizacije, saj je v teh razmerah njihovo delovanje oteženo.

Večkrat smo z vaščani obravnavali tudi vprašanje, ki nastaja pri prevozu šoloobveznih otrok v Železnike. Dogovorili smo se, da bodo učenci imeli zagotovljen lasten prevoz. Toda žal je ostalo samo pri obljubah. Otroci se vozijo v avtobusih rednih in delavskih prog, tako da zaradi natrpanosti tak prevoz za otroke ni primeren.«

A. Sedej

VI. KONGRES ZKS

Zaostriti osebno odgovornost

Danes se še srečujemo s primeri, da se ZK ukvarja sama s seboj in je zato preoblikovanje ZK v vsebinskem smislu bolj ali manj na začetku. Delegati so menili, da je treba jasno in glasno povedati, da je organizacijsko preoblikovanje ZK samo del procesa, ki naj zagotovi večjo učinkovitost v sistemu samoupravljanja. Metoda posploševanja stališč, ki je v ZK postala v številnih primerih stalna praksa, je bila v omenjeni komisiji deležna ostre kritike.

Odgovornost v naši družbi predstavlja še vedno nerešeno vprašanje. Srečujemo se s težnjami, da naj bo odgovornost vseh in nikogar, kar pa je seveda negativno. Zato je treba odločneje zaostriti osebno odgovornost. Osnovni pogoj za prepoved ZK in vse naše družbenopolitične aktivnosti je politično aktiviranje mlade generacije. Vendar pa je treba mladim članom ZK omogočiti njihovo vsestransko teoretično rast.

Delegati so v komisiji tudi podprli oceno referata Franca Popita, da bi samo fizična sila lahko uničila samoupravljanje pri nas. Toda v obstoječih odnosih družbenih sil bi domače protisocialistične, reakcionarne, birokratske, šovinistične in klerikalne sile lahko to dosegle le s podporo zunanjih sovražnikov naše demokratične socialistične ureditve.

Elita
Kranj

PRODAJAMO

žensko in moško konfekcijo, srajce, posteljnino, plenine in nogavice.

Obiščite prodajni prostor trgovskega podjetja ELITA Kranj in kupili boste dobro. Cene konfekcij in nekaterim drugim izdelkom so znatno znižane.

NA NOVOLETNEM SEJMU
OD 15. DO 26. DECEMBRA
1968

N
veleblagovnica
namina
ljubljana

BOGATA IZBIRA ŽENSKÉ KONFEKCIJE

VEČERNE OBLEKE
VOLNENI KOSTUMI

KRZNENI PLAŠČI
KRZNENI OVRATNIKI

blagovnica namina škofja loka

N
blagovnica
namina
škofja loka

VI. KONGRES ZKS

Nujno načrtovanje razvoja

Razprava v komisiji za družbenoekonomske odnose ter idejnopolitična izhodišča razvoja je vsebinsko temeljila na idejnopolitični analizi družbenoekonomske prakse, na predlogu resolucije ter na referatu Franca Poplita.

Po mnenju delegatov v tej komisiji je treba preučiti tista področja družbenega življenja in samoupravnega povezovanja, kjer se zaradi nezadostne in neorganske povezave z gospodarstvom porajajo določeni konflikti. Tako na primer v odnosih med bankami in gospodarstvom, trgovino, družbenimi službam in podobno. Za samoupravno dogovarjanje je treba sprejeti ustrezna merila in pravila, podčrtana pa je potreba po nadaljnjem izgrajevanju sistema odgovornosti — tako kolektivna kot posameznika — ter ustreznega reševanja v okviru delovnih organizacij in družbe.

V zvezi s programom dolgoročnega družbenoekonomskega razvoja Slovenije in dolgoročnim planiranjem nasploh so delegati potrdili stališča, ki so se izoblikovala v resoluciji in v obveznostih članov ZK, da sodelujejo v pripravah, izdelavi in izvajanju dolgoročnih programov. Delegati ocenjujejo smiselnost, potrebnost in nujnost dolgoročnega programiranja razvoja kot sredstvo, s katerim bomo bolj ustvarjalno, organizirano in racionalno izrabili razpoložljive sile. To nas bo prisililo, da v mnogo večji meri uporabljamo rezultate znanstvenih spoznanj in razvijamo sistem samoupravnega sodelovanja in povezovanja.

V komisiji so razpravljali še o nagrajevanju vodilnih in strokovnih delavcev, o odnosu med razvitiimi in nerazvitiimi območji, o odnosu med federacijo in republiko, o davčnem sistemu ter o povezanosti slovenskega naroda z ostalimi narodnostmi v naši državi in v svetu.

Udeležba, kakršne nismo pričakovali

Zamisel, da bi našim ljudem, posebno še mlajši generaciji, prikazali dogodke prd 50 leti — ko so se naši prostovoljci borili, da ohranijo naše severne kraje novi državi Jugoslaviji — je nepričakovano dobro uspela. Tehnični muzej Železarnice je z nekaterimi svojimi uslužbenci organiziral razstavo o bojih za severno mejo v letih 1918/1919, ki jo je obiskalo okoli 4000 ljudi z Jesenic in okolice. To veliko zanimanje kaže, da do takih razstav ljudje niso brezbrizni in da si jih želijo. Vsaj tako so zapisali nekateri obiskovalci v knjižico podpisnikov. Poučna je bila ta razstava posebno za one, ki so le malo ali pa ničesar vedeli o naši preteklosti, o časih, ko se je po prvi svetovni vojni porajala nova država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slike in dokumenti na razstavi so bili prikaz dogajanja pred razpadom stare avstro-ogrske države, o ustanavljanju narodnih straž in o borbah za naše ozemlje to in onstran meje, pa tja do plebiscita 10. oktobra 1920. Na razstavi je bila tudi edina volilna skrinjica, ki še obstaja od časa plebiscita na Koroškem.

Vsi, ki so razstavo obiskali, so menili, da je bila dobro pripravljena in skrbno urejena. Ker je bilo zanimanje veliko, so se organizatorji odločili, da prikažejo vso to dokumentacijo tudi v Kranjski gori, saj so prostovoljci za severno mejo iz zgornje savske doline prav odločno posegali v boje proti nasprotnikom v onih odločilnih dnevih. Braniti so morali mejo ne le na severu, ampak tudi na zahodu, od kjer bi Italijani radi prekorčili začasno demarkacijsko črto.

Pri razstavi so vse dni sodelovali tudi člani občinskega odbora Zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah, na katerih pobudo je bila razstava organizirana. Priznanje zaslužijo delavci tehničnega muzeja Železarnice, ker so opravili pri tem pomembno delo. srš

Krajevni praznik Dovje-Mojstrana Obdarili bodo najstarejše občane

»17. decembra se je pričelo tudi na Dovjem in v Mojstrani, kjer je bilo že vse pripravljeno. Pri Rabiču je bil pravi vojni štab. Vas je vrela. Po načrtu bi morali to noč razorožiti orožnike na Dovjem, zažgati most na Belci in ustaviti železniški promet. Nemška orožnika, ki sta večerjala v gostilni pri Abruču, sta bila hitro razorožena in se nista niti zavedla, ko je druga skupina že prišla tudi komandirja Kacjanko na orožniški postaji. Lojze Rabič je pripeljal skupino pred vojašnico, ko je padel nanj strel; obležal je na mestu.

Zjutraj je bilo na Dovjem in v Mojstrani pusto in prazno, saj so doma ostale le ženske z otroki in starci. Okrog 200 mož in fantov pa je odšlo v hribe...»

Tako Franc Konobelj-Slovenko v knjigi Pod Mežakljo in Karavankami so se upri opisuje vstajo decembra 1941. leta v Zgornjesavski dolini.

Dan vstaje so prebivalci izbrali za svoj krajevni praznik. Tako kot vsako leto je tudi letos praznovanje obeleženo z vrsto prireditiv in tekmovanj. Predstavniki krajevne skupnosti bodo obiskali in obdarili tri najstarejše občane krajevne skupnosti. V soboto 14. 12. popoldne bo ob spomeniku na Dovjem komemoracija, nato pa v dvorani KUD kulturni program, v katerem bodo sodelovale skupine učencev osnovne šole, mladine in pripadnikov JLA. Po programu bo v hotelu Triglav sprejem za bor-

ce, občane in vojake. Praznovanje krajevnega praznika so namreč združili s proslavo dneva JLA in 50-letnico smrti pisatelja Ivana Cankarja.

V nedeljo bo dopoldne otvoritev nove vlečnice in ekipno strelsko tekmovanje. Otvoritev vlečnice pa bo samo v primeru, če bo Strojna tovarna Trbovlje iz Zahodne Nemčije dobila posebne vzmeti, ki še manjkajo, da bo žičnica lahko stekla. Če bo ta pošiljka iz tujine zakasnila, potem bo otvoritev vlečnice za nekaj dni odložena. J. Vldic

V Voklem pri Kranju raste nov gospodarski objekt

V Voklem pri Kranju že od 15. septembra gradijo veliko gospodarsko poslopje, ki bo kar 30 metrov dolgo in 14 metrov široko. Objekt je že zgrajen do tretje gradbene faze. Če bo šlo vse po sreči in po načrtu, bo stavba še letos nared ali pa najkasneje do prihodnje spomladi.

To veliko in pomembno poslovno stavbo gradi Kmetijska zadruga Cerklje za potrebe svojega poslovnega okolisa Voklo. Ta pa zajema še vasi Voglje, Voklo, Hrašče, Prebščevo, Trboje in Zrjavko. V stavbi bo sodobna zbiralnica mleka, skladišče za odkup kmetijskih pridelkov, skladišče vnetljivih in drugih goriv, zbiralnica kož, strojna remiza, pisarniški prostori in stanovanje za hišnika. V sklopu tega objekta bo delovala tudi 20-tonska vezna tehnika, ki bo za celotni okoliš izredno velikega pomena. Gradnja bo veljala okoli 50 starih milijonov, ki jih bo zadruga pokrila iz lastnih sredstev. Razen tega, da bo zgradba izredno velikega pomena za nadaljnji kmetijski in gospodarski razvoj v tem delu kranjske občine, bo dala kraju tudi lepši in poslovniji videz.

Kmetijska zadruga Cerklje, ki ima 29 stalno zaposlenih delavcev in uslužbencev, iz leta v leto napreduje. Zadruga se ukvarja z lastno kmetijsko proizvodnjo, s kooperacijo z odkupno dejavnostjo s privatnimi proizvajalci, teh ima preko 800, ima preskrbo z reprodukcijskim materialom in semenom ter vso potrebno strojno in gradbeno opremo oz. material, nadalje ima strojno-traktorski park, lastni obrat kisarne v Zalogu, ki na leto predela okoli 300 ton zelja in repe za domači

in inozemski trg. Zadruga pa ima tudi zelo razgibano hranilno-kreditno službo.

V svojih zbiralnicah mleka, bo zadruga letos odkupila okoli 2.100.000 litrov mleka, nad 400 vagonov krompirja, 80 vagonov repe in drugo za domači in tuji trg. Zanimiv je podatek, da bo letos zadruga ustvarila preko ene milijarde S din prometa.

Prihodnje leto pa namerava zadruga razširiti in dograditi strojno remizo v Cerkljah, razširiti in modernizirati zbiralnico mleka v Cerkljah, v lokalih, ki jih ima sedaj trgovsko podjetje Zivila Kranj pa bo uredila trgovino z reprodukcijskim materialom, orodjem, kmetijskim stroji in drugim. -an

POKLICNA SOLA ZA SLIKOPLESKARSKO STROKO KRANJ

Cankarjeva 2, razpisuje delovno mesto UCITELJA PRAKTIČNEGA POUKA

Pogoji: slikopleskarski mojster ali VK slikopleskar z daljšo prakso.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

proda

televizor, vrtni stroj, blazine, šotor, iverice in drug rabljen inventar.

Prodaja bo v Cankarjevi 2 v četrtek, 19. 12. 1968 od 12.30—13.30.

Nov gospodarski objekt Kmetijske zadruge Cerklje v Voklem — Foto: F. Perdan

Delovna skupnost podjetja za PTT promet Kranj o 7-letnem razvojnem programu

V nedeljo dopoldne je bila v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju seja članov delovne skupnosti podjetja za PTT promet Kranj. Zbrali so se tako rekoč vsi člani kolektiva in razpravljali o 7-letnem programu podjetja.

Uvodoma je direktor označil nekatere uspehe podjetja v zadnjih sedmih letih, pri čemer je najpomembnejše, da so bile na področju Gorenjske vse ročne telefonske centrale zamenjane z avtomatskimi. Tako je bilo pod-

jetje za PTT promet v Kranju prvo v naši državi brez ročnih telefonskih central.

Ko je govoril o prihodnjem 7-letnem razvojnem programu PTT podjetja, pa je poudaril, da bo v tem času zgrajenih in razširjenih več avtomatskih telefonskih central. V programu je predvidena tudi gradnja sekundarnega UKV omrežja, povečanje lokalnega telefonskega omrežja. Tako naj bi se število telefon. priključkov do 1957. l. povečalo od sedanjih 5200 na 14.840, število vseh

telefonov pa od 11.970 na 24 tisoč 410. Tako bo 1975. leta na Gorenjskem na 100 prebivalcev prišlo 16 telefonov, za jugoslovansko poprečje pa je predvidenih za tisti čas 9,2 telefona na 100 prebivalcev.

Razen tega je v programu predvideno tudi povečanje zmogljivosti avtomatskih telegrafskih central in razširitev poštne službe. 1975. leta naj bi namreč le še 4 odstotke prebivalcev Gorenjske dobivalo, pošto vsak drugi dan v tednu. Da bi uresničili to nalogo, bodo potrebne nekatere novogradnje in razširitve sedanjih pošt itd.

Na ostalih področjih pa program predvideva, da se bo število zaposlenih v podjetju povečalo za 90 delavcev, produktivnost (izražena v enotah dela) za 41 odstotkov, dohodek podjetja naj bi narasel na 4 milijarde starih dinarjev, poprečni osebni dohodki pa od sedanjih 110 tisoč na 179 tisoč starih dinarjev.

V razpravi so se potem člani kolektiva dotaknili predvsem nekaterih problemov pri razvijanju sekundarnega pa tudi primarnega telefonskega omrežja. Poudarili so, da bi ob gradnji novih objektov, oziroma izdajanju lokacijskih in gradbenih dovoljenj, morali upoštevati tudi mnenje PTT podjetja. Se posebej pa bi bilo treba urediti in utrditi sistem financiranja telefonskega omrežja na Gorenjskem. Vsi govorniki pa so v razpravi podprli predvidevanja in se zavzeli za uresničitev 7-letnega razvojnega plana.

Nedeljske seje delovne skupnosti podjetja za PTT promet Kranj, so se udeležili tudi nekateri predstavniki združenega podjetja, kranjske občinske skupščine in drugi.

A. Z.

203 priznanja za krvodajalce

V četrtek zvečer so v dvorani delavskega doma pri Jeleni na Jesenicah slovesno podelili značke in diplome večkratnim krvodajalcem.

Podelili so 173 srebrnih, 24 zlatih značk in 6 diplom. Diplome, ki jih podeli krvodajalcem za več kot 20-krat darovano kri, so prejeli: Marija Bešter, upokojenka iz Zirovnice, Greta Gostič, upokojenka z Jesenic, Irena Janežič, gospodinja z Jesenic, Franc Narat, trgovski pomočnik z Jesenic, Anton Potočnik, dečar, gospodinja iz Mojstralavca z Gorij in Marija Penne.

O pomenu krvodajalstva je na podelitvi spregovorila Branka Vončina, gojenka 4. letnika šole za zdravstvene delavce Jesenice. V programu, ki je sledil, je sodeloval med drugim tudi ansambel narodnih plesov in pesmi Svobode Jesenice.

Svečani podelitvi so poleg številnih občanov prisostvovali tudi predstavniki občinske skupščine ter primarija dr. Franc Brandstetter in dr. Jože Hafner.

J. Vidic

VISJA SOLA
ZA ORGANIZACIJO
DELA
KRANJ

Prešernova 11/II

razpisuje

za nedoločen čas
prosto delovno mesto

BLAGAJNIK-
LIKVIDATOR

Pogoji:
srednja ekonomska šola
Prijava sprejemamo do
25. decembra 1968

Registracije motornih vozil

Ob koncu vsakega koledarskega leta morajo lastniki motornih vozil in prikolic — kot je to že običajno — podaljšati registracijo za naslednje leto. Ves december in januar bodo na občinski skupščini v Kranju podaljševali registracije za vsa motorna vozila, ki jim poteče rok 31. decembra letos. Lastniki motornih vozil bodo zadevo lahko opravili v sobi 177 občinske skupščine Kranj, vsak dan razen sobote. S seboj je treba prinesli veljaven karton o tehničnem pregledu vozila in pa prometno dovoljenje.

Po novem pravilniku o registraciji motornih vozil iz leta 1967 pa lastnikom motornih vozil, ki so svoje vozilo registrirali sredj leta, ni treba ponovno registrirati vozila ob izteku leta, pač pa takrat, ko preteče od datuma registracije 12 mesecev. Lastniki motornih vozil bodo pravočasno dobili obvestilo, da morajo registrirati vozilo.

Ce pa ne bi lastnik motornega vozila do konca januarja 1969 registriral vozila, bo dobil odločbo o črtanju iz registra vozil. V treh dneh mora nato vrniti tablice in pa prometno dovoljenje.

L. M.

VI. KONGRES ZKS Nevzdržnost teorije o omejeni suverenosti

Osnovno izhodišče razmišljanj delegatov v komisiji za mednarodna politična in ekonomska vprašanja je bilo spoznanje o vse večji povezanosti in medsebojni odvisnosti sodobnega sveta. Zato mora ZKS še bolj prizadevno spremljati in znanstveno preučevati dogajanja in procese v sodobnem svetu.

Ko so delegati razpravljali o odnosih med komunističnimi partijami posameznih dežel, so izrazili zaskrbljenost zaradi krepitve tistih sil, ki razlagajo notranje družbene napetosti in probleme v odnosih med partijami le kot posledice ideološke diverzije oportunističnega, nacionalizma in modernega revizionizma. Skodljivost takšnih razlag je predvsem v tem, da ovirajo odkrivanje in reševanje problemov.

Sestavni del teh nazdrnjaških koncepcij je teorija o omejeni suverenosti socialističnih držav. Njen namen ni le opravičevanje agresije na ČSSR, temveč ustvarjanje opravičila za morebitne podobne akcije v prihodnje. Sama teorija je nevzdržna tudi z vidika mednarodnega prava. Nikakor ni mogoče omejevati suverenosti socialističnih držav v imenu internacionalizma. Le s spoštovanjem avtonomije gibanj in suverenosti socialističnih držav lahko tradicionalni ideji internacionalizma vrnemo njen revolucionarni smisel in pozitivno vlogo.

Nadalje so obravnavali še novo razmerje sil v oborožitvi, gospodarski in politični moči SZ in ZDA, primere imperialističnega pritiska v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki, prisotnost tujega ladjevja v Sredozemskem morju in položaj na Balkanu. Ko so delegati razpravljali o vključevanju Jugoslavije v mednarodno delitev dela, so menili, da moramo dosledno integrirati zunajtrgovinski in devizni sistem v našem celotnem gospodarskem sistemu.

Del asfaltirane ceste pred Olševkom — Foto: F. Perdan

Asfaltirana cesta od Olševka do Hotemaž

V ponedeljek je Cestno podjetje Kranj asfaltiralo tristo metrov dolg del ceste Olševka—Hotemaže. S tem se je prebivalcem Olševka začela uresničevati dolgoletna želja. Ce bo namreč lepo vreme, bo Cestno podjetje Kranj asfaltiralo še preostali kilometer cestišča, sicer pa bodo z asfaltiranjem nadaljevali spomladi.

Letos spomladi so prebivalci Olševka na zboru volivcev med drugim razpravljali tudi o razširitvi in asfaltiranju 1300 metrov dolge ceste od Olševka do Hotemaž. Zadnja leta je namreč ta cesta precej prometna. Takrat so se tudi odločili, da bodo cestišče sami razširili in šest lastnikov zemljišča ob cesti je celo prostovoljno odstopilo zemljo za razširitev, medtem ko so jo ostalim lastnikom plačali. Vsi prebivalci pa so potem prostovoljno urejali oziroma razširjali cestišče. Začeli so sredi junija, končali pa konec septembra.

Ko smo se pred kratkim

pogovarjali o tej akciji s članom sveta krajevne skupnosti Visoko Petrom Košnjekom iz Olševka, ki je med drugim tudi skrbel, da je akcija v redu potekala, nam je povedal, da so se pri teh delih najbolj izkazali Anton Čebulj, Franciška Sunkar, Ivan Sajevec in drugi. Sicer pa so tako rekoč vsi vaščani pripomogli, da so cestišče razširili v tako kratkem času. S tem pa so prebivalci Olševka prihranili denar, ki je bil prvotno namenjen za razširitev ceste. In s tem denarjem bodo sedaj to cesto tudi asfaltirali.

Ceprav je imela krajevna skupnost Visoko letos v okviru akcije Leto krajevnih skupnosti tudi vrsto drugih komunalnih in drugačnih uspehov, pa je nedvomno odločitev in akcija prebivalcev Olševka med najpomembnejšimi v krajevni skupnosti. Vsekakor pa je za ureditev te ceste veliko pripomogla tudi kranjska občinska skupščina, ki je zanjo namenila iz proračuna 10,5 milijona starih dinarjev.

A. Z.

Neprijetna primerjava

Pred dnevi je na naslov Loškega muzeja prispela zajetna ovojnica, opremljena z nenavadnimi znamkami. V upravi so jo odprli in presebenečeni ugotovili, da je morala skozi precej rok, preden je zašla na starodavni loški grad. Pošiljatelj ni bil nihče drug kot velika japonska transportna družba NIPPON EXPRESS. Kdo ve od kod je njeno vodstvo zvedelo za muzej v malem slovenskem mestecu pod Lubnikom? V omotu so naslovljenci poleg šopa barvnih brošur, ki bralec z besedo in sliko predstavijo dejavnost tega podjetja, našli tudi pismo, s katerim Japonci loške muzealce obveščajo, da bo leta 1970 v Osaki svetovna razstava (EXPO 70). Družba nadalje sporoča, da se njihovi strokovnjaki bavijo s prevozom vseh vrst blaga, všteti deli umetniških del (slike, plastike ipd.). »Če namerava vaša ustanova na razstavo v Osaki poslati kake dragocene in če želite varen prevoz, nam nemudoma sporočite,« zaključuje pismo.

Iz prospektov je razvidno, kako skrbno Nippon Express obloži ter pakira zaupane ji umetnine. Njeni uslužbenci so poskrbeli že za mnoge najbolj znane kipe in slike, kadar jih je bilo treba kam prenesti.

Dogodek sam po sebi ni nič posebnega. Toda ob njem

se nam nehote vsiljuje primerjava z našimi tovrstnimi podjetji. Vsi vemo, kako poslujejo. Ne samo, da ne ponujajo svojih storitev, stranka jih mora poiskati sama, jih prositi, moledovati, preplačati... Pri vsem tem blago nemalokrat prispe na cilj polomljeno, odrgnjeno ali kako drugače poškodovano. V Loškem muzeju so nam zaupali, da imajo s prevozi slik in drugih umetniških predmetov stalne težave. Ni ga podjetja ali zasebnika, ki bi mu lahko brez pridržkov zaupali, ki bi znal povsem varno, upoštevajoč zaščitne ukrepe, prepeljati dragocenosti iz kraja v kraj. Seveda ne mislimo moderno japonsko transportno družbo enačiti z našimi prevozniki. Toda njeno solidno poslovanje bi jim bilo lahko za vzor. Če na drugem koncu sveta že dobri dve leti pred prireditvijo svojim morebitnim strankam posvečajo tolikšno pozornost, kako šele oblegajo domače interesente! In pri vsem tem se včasih še čudimo japonskemu gospodarskemu vzponu.

Loški muzej seveda ne namerava pošiljati umetnin na svetovno razstavo. Če pa bi to storil, bi bili njegovi uslužbenci lahko nedvomno bolj brez skrbi, kot takrat, kadar starine potujejo v nekaj deset kilometrov oddaljeni kraj. I. G.

Baletna šola pred ukinitvijo?

Baletna šola v Kranju obstaja z manjšim presledkom že več kot dvajset let. V tem obdobju se je na stotine otrok seznanilo z osnovami baletne umetnosti.

Za marsikaterega otroka, ki jo redno obiskuje, je šola kraj veselja, razvedrila in prijetnega dela. Ne samo, da otroci preživijo nekaj uric na teden v učenju, spoznavanju baletnih likov in ustvarjanju, ampak se obenem tudi fizično krepijo. Z neprestanimi vajami dobivajo pravilno držo telesa, vsak gib postaja vse bolj uglajen, skratka, telo pridobiva na svoji gracioznosti. Vsako gibanje spremlja glasba, na katero se mora otrok navaditi in vse svoje gibe uskladiti z ritmom in izrazom. Ko bi vsi starši znali ceniti vse te prednosti, bi še marsikaterega otroka vpisali v šolo.

Največji vzpon je imela baletna šola prva tri leta, ko je marljiva učiteljica in dobra pedagoginja tov. Silva Japljeva vzgojila prve baletke, ki so bile sposobne izvesti celovečerne predstave. Kasneje so se vrstili razni pedagogji, ki niso dosegali največjih uspehov, vse dokler ni prevzela strokovnega vodstva šole tov. Milica Buhova. V enem letu je popravila pri gojenkah vse tisto, kar je bilo prej zanemarjeno, in jih naučila še novih baletnih elementov. Tako ima šola danes že toliko sposobnih baletk, da lahko izvedejo celovečerno samostojno baletno prireditev.

Trenutno redno obiskuje šolo 46 gojenk od šestdesetih, kolikor se jih je septembra vpisalo. Vaje so dvakrat tedensko po pet ur v prostorih delavskega doma. Gojenke so razdeljene v tri skupine. V prvi so novinke, od katerih

pedagoginja takoj izloči talentirane otroke in jih da v naprednejšo skupino. V drugi skupini so dekleta do štirinajst let starosti, v tretji skupini pa baletke v starosti od 14 do 18 let in imajo za seboj že osem do deset let baletnega pouka. Vendar ta razdelitev ni tako stroga, ker pedagoginja običajno vključuje vse tri skupine v neko baletno točko.

Šola tudi večkrat prikaže svojo dejavnost na raznih nastopih. Razen samostojnega nastopa ob koncu lanskega šolskega leta so baletke večkrat nastopile skupno z gojenki glasbene šole. Pred dnevi je ljubljanska televizija posnela za pionirski TV studio celotno delo šole od sistematičnih vaj pa do težjih baletnih točk. Vsekakor je to priznanje šoli za večletno delo z mladimi, obenem pa tudi priznanje otrokom, ki bodo tako lahko videli svoja prizadevanja in

uspehe na malem ekranu. Za novo leto pa gojenke pripravljajo celovečerno baletno pravljico Pegi na dvoru, ki bi razveseljevala zlasti najmlajše.

Za toliko truda in uspehov, kolikor jih je šola pokazala v zadnjih dveh letih, bi bilo treba več razumevanja staršev, da bi poslali svoje otroke v šolo, po drugi strani pa bi morali tudi odgovorni materialno bolj podpreti šolo. Letos je namreč šola postavljena pred dejstvo, da se mora sama vzdrževati. Doslej je občinska skupščina prek ZKPO Kranj poravnala najemnino za šolske prostore. Predlagana ekonomska najemnina pa je letos tako visoka, da jo šola s svojimi skromnimi dohodki ne bo zmogla kriti. Če šola ne bo dobila dodatnih finančnih sredstev, je nadaljnji obstoj šole po mnenju njenih predstavnikov samo še vprašanje časa. D. Stanjko

● Danes, 14. decembra, ob 18. uri, bodo v galeriji Prešernove hiše v Kranju odprli razstavo slikarja — amaterja Miroslava Adlešiča. To je njegov prvi samostojni prikaz likovnih stvaritev. Kar dva jubileja spremljata razstavo Adlešičevih slik: letos slavi 60-letnico življenja ter 25-letnico umetniškega delovanja. Razstava bo odprta do 25. decembra. — G.

● Tudi Tržičani so počastili 50-letnico smrti Ivana Cankarja. V sredo zvečer je bil v Tržiču literarni večer, pripravila ga je delavska univerza, na njem pa so predstavili odlomke iz Cankarjevih literarnih del. Na literarnem večeru so sodelovali tudi učenci osnovne šole heroja Bračiča, ki so ob obletnici Cankarjeve smrti izdali tudi tretjo številko svojega glasila Stezice in ga posvetili tej obletnici. Obletnice Cankarjeve smrti so se spomnili tudi otroci z osnovne šole heroja Grajzerja, ki so v sredo popoldne pripravili proslavo. vig

Osebnih dohodki v jeseniškem gledališču

Občinska skupščina Jesenice je pred kratkim posredovala odbornikom poročilo o gledališki dejavnosti v občini. Ker so na seji razpravljali tudi o drugih problemih s področja kulture, naj tokrat seznanim bralce z višino osebnih dohodkov v gledališču Tone Čufar. (Na seji niso sprejeli nobenih sklepov, razen sklepa, naj se celotna problematika še enkrat podrobno preučijo.)

Poročali smo že o težavnem finančnem položaju jeseniškega gledališča. Tu in tam slišimo vprašanje, kako je z osebnimi dohodki v gledališču. Da niso morda previsoki?

Poprečni osebni dohodek redno zaposlenega v gledališču znaša 912 N din. Od jeseni 1966. leta se osebni dohodki niso niti za dinar dvignili. Tudi honorarji za umetniško osebje, zlasti za igralce so zelo nizki. Pri tem moramo vedeti, da za študij ene vloge porabi igralec dva meseca rednih vaj, kasneje pa je vse sobote in nedelje vezan na predstave.

V gledališki sezoni 1967/68 je gledališče imelo 88 predstav. Največ nastopov je imel igralec z 68 predstavami in je dobil za en nastop poprečno 9,30 N din. Igralec, ki je odigral 5 glavnih vlog in je imel 88 nastopov, je dobil poprečno na predstavo 17 N din. Tudi igralca s 4 večjimi vlogami in 33 nastopi je dobila 16,70 N din poprečno na predstavo. Pri tem velja pripomniti, da za številne in naporene vaje nihče ni dobil niti dinarja.

Gledališče Tone Čufar je zavod s samostojnim financiranjem in ima 7 redno zaposlenih delavcev. Poleg redno zaposlenih delavcev sodeluje v izvajanju gledališkega programa tudi amaterski del ansambla, ki šteje okrog 90 aktivnih članov.

Iz teh podatkov je popolnoma razumljiva izjava Srečka Trča, upravnika gledališča, ko je na seji gledališkega sveta dejal: »Nočem več slišati, naj se osebni dohodki zaposlenih v gledališču znižajo.« J. Vidic

Novo med knjigami

Loški razgledi številka XV

Ta mesec bodo že petnajstič po vrsti izšli Loški razgledi. Zbornik, ki ga ob podpori škofjeloške občinske skupščine izdaja Muzejsko društvo, je posebnost med revijami. Po snovi se namreč veže le na območje Škofje Loke in njene okolice. Znanstveni in kulturni delavci, pa tudi drugi, v njem objavljajo razprave o življenju in delovanju ljudi, o razvoju posameznih krajev in občin, o znanih osebnostih itd. Posegajo v zgodovinski in osvetljujejo pomembne dogodke iz preteklosti. Zadržanja leta so poleg že tradicionalnih tem — narodnoosvobodilna borba, razgledi, zapiski, leposlovje — na straneh zbornika našli svoje mesto tudi prispevki, ki obravnavajo novejši čas. Tu mislimo na poročila o razvoju posameznih gospodarskih panog ali podjetij v občini, ki nedvomno precej pripomorejo k pestrosti ter zanimivosti publikacije.

Vsebinska letošnjih jubilejnih (petnajstih) Loških razgledov je izredno bogata. Predvsem velja omeniti tretje nadaljevanje Kronističnega zapisa o Zireh in Ziroveh med NOB in ljudsko revolucijo. Avtor Vinco Govekar tokrat popiše leto 1944 in 1945. Zanimivo branje dopolnjuje bogato slikovno gradivo. Članek Minke Kalan Škofjeloške žene v hudih letih okupacije nam predstavi usodo številnih domačink, ki so se med zadnjo vojno brez pomislekov postavile na stran pravice ter rama ob rami z drugimi prenašale grozote preganjanja in ujetništva. Prispevek osvetli do nedavna še precej neraziskano področje ter s tem zapolnjuje vrzel v gradivu o borbi proti okupatorjem na območju občine.

Uvodne strani poglavja Razgledi zavzema delo dr. Pavla Blaznika Stara prometne povezave med Škofjo Loko in Freisingom. V nadaljevanju Jeja Jamar-Legat piše o

začetkih loškega žolstva, Ivan Dolenc pa bralcu predstavlja Profesijski ceh v Škofji Loki. Umetnostni zgodovinar Franc Stukl je pregledal upravo in arhiv občine Zmlene. Ta kraj sredi prejšnjega stoletja ni sodil pod Škofjo Loko, ampak je bil samostojna občina. Izredno privlačno branje za vsakogar bo tudi zapis domačina Vladimirja Žužka Razvojnega pota turistične dejavnosti v Škofji Loki. Avtor razsvetli začetke turizma, njegovo uveljavljanje ter vmesne zastaje. Delo zajema obdobje več kot stotih let.

O slovenskem čipkarstvu s posebnim oziranjem na loško območje poroča Božo Račič. Prispevek je pomemben, saj govori o stari obrti, ki naglo izginja.

Selška in Poljanska dolina ter okolica Škofje Loke slovijo kot domovina mnogih likovnikov. Tri izmed njih, slikarja Janeza Mihaela Reinwaldta, kiparja Jakoba in Urbana Gabra ter slikarja Stefana Dolinarja, nam tokrat v članku Nekaj starejših škofjeloških umetnikov predstavlja dr. Emilijan Cevc. O četrtem, o slikarju Matiji Bradasku, piše France Stukl. Morda najbolj zanimiv biografski zapis v XV. številki Loških razgledov pa prdha izpod peresa Lojzeta Udeca. V njem se avtor spominja Antona Hafnerja, vodilja upora slovenskega vojaštva v Judenburgu 12. maja 1918. Mož je bil doma z Godešiča.

Ostali prispevki obravnavajo najrazličnejše druge teme. Tako na primer dipl. ing. Lojze Zumer piše o Češnjici ob zadržnem gibanju na področju gozdnega in lesnega gospodarstva, ing. Ivan Gorenc pa nas seznanja z raz-

vojem podjetja LTH v letih 1960-66. Dr. Anton Polenc, znani biolog, v letošnjem zborniku objavlja članek Pajki z Ratitovca, a nič manj kot slednje je poučno tudi obsežno pisanje dr. Antona Ramovša škofjeloški konglomerat, njegova sestava, fosilni ostanki in geološka zgodovina.

Leposlovni del tokrat izpolnjujejo pesmi Gene Hafner ter odlomki iz njene daljše, še neobjavljene proze. Zadnje poglavje je, kot običajno, posvečeno krajšim člankom in zapiskom. Letos so to Drobci iz loške preteklosti (Stevo Sink), Nenavadna življenjska pot (F. P.), Anekdoti o slikarju Groharju (dve prijavi iz leta 1905, s katerima loški policaj naznanja Groharja, je v občinskem arhivu odkril France Stukl), Razstava gozdnolesnega gospodarstva Selške doline (ing. Jože Demšar), Letošnji muzejski izlet (France Planina), Spomini in obletnice (F. P.), Razstava v muzejski galeriji (Andrej Pavlovec), O posestvu puštalskega gradu, Občni zbor muzejskega društva, Slikar Janez Potočnik (Andrej Pavlovec) in Prispevek h kroniki Škofje Loke (Janez Eržen).

Izbir prispevkov je torej zares bogat. Med njimi najdemo resne znanstvene razprave, poučne članke, zanimive opise prebivalcev, običajev, biografske zapise in drugo. Prav spriču tega so si Loški razgledi pridobili širok krog stalnih naročnikov. Spisek imen na zadnjih straneh revije je iz leta v leto daljši. Publikacijo pa poznajo tudi daleč onkraj naših meja, saj jo muzejsko društvo pošilja številnim znanstvenim in publicističnim ustanovam po svetu. I. G.

P. S.: Vse naročnike Loških razgledov iz Škofje Loke in okolice obveščamo, da letošnja številka lahko dobijo od sobote, 14. 12., dalje vsak dan med 10. in 12. uro ter med 17. in 19. uro v turističnem biroju na Mestnem trgu. Ostalim bo Muzejsko društvo zbornik poslalo po pošti.

Obiščite v Beljaku

ESPRESSO-CAFE ROSSIELLO

Villach — Beljak, Hauptplatz 19

PRODAJA ČOKOLADE, SLAŠCIC IN ZGANIH PIJAC

Jara meščanka na brezniskem odru

SAMO ZA NAROČNIKE REVIJE **avto**

**OD MAJA DO SEPTEMBRA
SI BOSTE LAHKO
SPOSODILI NAŠ ŠOTOR.**

induplati

**OD MAJA DO SEPTEMBRA 1969
VAM BODO NA POSODO
TURISTIČNE KAMPING
PRIKOLICE A D R I A**

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO - AŠČOLSKA

potovalna agencija

Transturist

šubičeva ulica 1
LJUBLJANA

Brezplačne informacije in rezervacije ter brezplačno posredovanje potnih listov in viz. Petodstotni popust v vseh hotelih Transturista v Bohinju, Piranu in na Pokljuki. Dvajsetodstotni popust na gondolski žičnici Vogel in sistemu žičnic na Voglu

Desetodstotni popust na ceno izvršenega dela na vseh naših servisih. Petodstotni popust pri nakupu rezervnih delov in potrošnega materiala v naših prodajalnah. — Brezplačna dopolnitev in kontrola akumulatorja VESNA.

slovenija avto

Ugodnosti
in popusti pri
podjetjih
SLOVENIJA
AVTO
TRANSTURIST
IMV
INDUPLATI,
zajamčeni strokovni
odgovori,
2 brezplačni številki
AVTA

Ne ponujamo vam
MAČKA V
ZAKLJU!

BREZOBVEZNO in BREZPLAČNO

VAM DOSTAVIMO NA OGLED NOVO ŠTEVILKO REVIJE

avto

ZADOSTUJE, DA IZPOLNITE SPODNJO
NAROČILNICO IN JO POŠLJETE
NA NAŠ NASLOV

Brezobvezno in brezplačno

mi pošljite na ogled novo številko revije AVTO

Ime in priimek _____

Naslov _____

Podpis _____

Ce revijo v 6 dneh vrnem, nimam do vas
NOBENIH OBVEZNOSTI!

Ce vam je v 6 dneh ne vrnem, me smatrajte
za naročnika.

GLAS

Časopisno in grafično podjetje
DELO — Revija AVTO
Ljubljana, Titova 57-1

Takoj vam bomo poslali novo številko Avta. Če vam ne bo všeč, nam jo vrnite in nimate do nas nobenih obveznosti. Če pa vam bo všeč, jo zadržite in vpisali Vas bomo med naše naročnike ter vam dostavili izkaznico revije AVTO.

Pri zrebanju
hranilnih vlog na vpogled
Gorenjske kreditne banke Kranj
za mesec november 1968
so bile izžrebane naslednje
številke:

Poslovna enota JESENICE
265 1829

Poslovna enota RADOVLJICA
874 B 78947

Poslovna enota KRANJ
5308 11832

Poslovna enota ŠKOFJA LOKA
6515 A 1726

Poslovna enota TRŽIČ
6509 2213

SVET
DELOVNE
SKUPNOSTI
UPRAVNEGA
ORGANA
SKUPŠČINE
OBČINE
TRŽIČ

razpisuje
prsto delovno mesto

referenta
za civilno zaščito

Za to delovno mesto se poleg splošnih pogojev zahteva, da imajo kandidati zaključeno najmanj srednjo šolo. Zeljena je tudi zaključena šola za rezervne oficirje.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema svet delovne skupnosti 15 dni po objavi razpisa.

KARTONAŽNA
TOVARNA
LJUBLJANA
Čufarjeva ul. 15

obrat LEPENKA
Tržič

objavlja
prsta delovna mesta

1. obratni električar

za obrat Lepenka Tržič

2. kurjač

za obrat Lepenka Tržič

- Pogoji:
- moški
 - odslužen vojaški rok
 - poskusno delo do enega meseca
 - kvalificiran
 - nastop dela takoj ali po dogovoru
 - stanovanje pod točko 1. zagotovljeno (v Trziču).

Prednost imajo kandidati z nekajletno prakso.

Oseba, ki želi biti sprejeta na to delovno mesto naj v podjetju-obratu »Lepenka« Tržič vloži pismo prijavo.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Pred zimsko sezono na Veliki planini in v Martuljku

Urejena smučišča, nove vlečnice...

Ceprav nas do koledarskega začetka zime loči še nekaj dni, pa nas s snegom pokrita smučišča in mrz spominjata, da smo pravzaprav že »zakorakali« v zimsko obdobje. Ze nekaj let je ustaljena praksa, da posamezna turistična podjetja »odkrijejo« svoje karte in novinarje seznanijo z načrti v zimski sezoni. Tako je bilo tudi pred dnevi, ko so predstavniki Ljubljane transporta povedali o pripravah na zimsko sezono na Veliki planini in v Martuljku.

Na Veliki planini se v letošnji zimski sezoni obeta smučarjem in izletnikom precej novosti, katerih se bodo prav gotovo razveselili. Najprej moramo omeniti asfaltirano cesto iz Kamnika do spodnje postaje žičnice na Veliko planino. Tu so uredili tudi parkirne prostore za okoli 300 vozil, cesta in parkirni prostor pa bosta redno pluzena in vzdrževana.

Smučarske proge na Veliki planini so uredili, jih očistili in tudi primerno označili. Pri tem delu, na skupni površini 140.000 kvadratnih metrov, so sodelovali kamniški smučarji, delavci kamniškega obra-

ta gospodstva Ljubljana in delavci podjetja Kamnik, ki so razstrelili in odstranili skale ter požagali posamezna drevesa. Tako so smučarske proge nared, pripravljene pa so tudi vlečnice, in sicer: Pri vodnjaku, Pod Purmanom in na Koritnem vrhu, v drugi polovici tega meseca pa bo začela obratovati tudi prenovljena vlečnica v Tihni dolini. Prenovljena vlečnica bo lahko prepeljala 600 smučarjev na uro, ostale tri pa po 500 ali skupaj 2100 smučarjev. Prišteti pa je treba še sedežnico od Šimnovca na Zeleni rob — tako imajo velikopla-

ninske vlečnice in sedežnice zmogljivost 2500 smučarjev na uro.

»Ratrac« tudi za reševanje

V drugi polovici tega meseca ali najkasneje v začetku januarja bodo na Veliko planino pripeljali tudi teptalni stroj »Ratrac«, ki pa ne bo namenjen samo teptanju smučarskih prog, temveč bodo z njim redno vzdrževali vse vlečnice, uporabili pa ga bodo tudi za reševanje ponesrečenih smučarjev.

Sposojevalnica smučij je bila na zgornji postaji žičnice že lani, letos pa so kupili še 15 parov novih smučij. Tako imajo sedaj v sposojevalnici 50 parov smučij in smučarskih čevljev ter 15 sani — enosedežne in dvosedežne. Vsem, ki si bodo tu sposodili smučj ali sani, bo s strokovnimi nasveti pomagal delavec žičnice, ki je bil na strokovni praksi v tovarni Elan in bo lahko tudi popravil manjše okvare na smučeh.

Za novo leto bodo vsi delavci in uslužbenci na žičnici na Veliko planino dobili nove uniforme, ki bodo prirejene planinskemu okolju. Vsi obiskovalci Velike planine bodo ob vstopu na gondolsko žičnico dobili opozorilne letake z namenom, da jih opozore na red in varnost ter na njihove dolžnosti na smučiščih. Omenimo naj še novost, ki jo bodo veseli zlasti starejši obiskovalci Velike planine. Ob slabem vremenu bodo lahko dobili nepremočljive pelerine in se tako izognili vsem vremenskim nevšečnostim.

Tudi letos je na vseh velikoplaninskih vlečnicah in sedežnici uveden točkovni sistem kart. Tako veljajo vožnje na vlečnicah. Pri vodnjaku, Pri Purmanu, na Koritnem vrhu in v Tihni dolini eno točko, vožnja na sedež-

nici od zgornje postaje do Zelenega roba pa tri točke — ena točka velja 50 S dinarjev.

Na koncu naj omenimo še eno novost. Letos je na Veliki planini poskrbljeno tudi za ljubitelje turnega smučanja. Tako se bodo smučarji te vrste lahko odpeljali s Šimnovca na Zeleni rob, od tu na Križ z vlečnico in se

s Križa s smučmi spustili spet k Šimnovcu.

Velika planina je torej dobro pripravljena na zimsko sezono. Bistvene novosti so: teptana in urejena smučišča, povečana zmogljivost vlečnice v Tihni dolini, večja izbira smučij v sposojevalnici, opozorilni letaki in ne nazadnje, asfaltirana cesta do spodnje postaje žičnice.

Drsalna plošča v Martuljku

Prvega julija letos se je kolektiv klimatskega zdravilišča in mladinskega okrevališča Franc Rozman iz Gozd Martuljka priključil k Ljubljana-transportu, omenjeni objekti pa so dobili novo skupno ime — hotel Spik. Znano je, da je Gozd-Martuljek lep zimsko turistični center in da ima vse možnosti za nudenje turistično-gostinskih uslug. Kakšne pa so bile priprave na zimsko sezono v tem središču?

Že poleti so izravnali in povečali smučišča ter s tem omogočili, da je že pri slabih snežnih padavinah možno varno smučenje. Tudi v letošnji sezoni bodo smučišča v Martuljku teptali z »Ratrac« teptalnim strojem iz Kranjske gore. Že to zimo so imeli v načrtu izgradnjo stabilne vlečnice v dolžini 850 do 900 metrov z zmogljivostjo 1000 smučarjev na uro, vendar je zaradi spora o lastništvu zemljišča, kjer naj bi tekla vlečnica, ostalo le pri načrtu, ki pa bo uresničen najkasneje do prihodnje zimske sezone.

Zmogljivosti hotela Spik so že razprodane do marca prihodnjega leta, zato so v Martuljku pred kratkim uredili betonsko drsalno ploščad — 20-krat 40 metrov, ki bo poleti rabila tudi za kotalkanje.

Prihodnje leto nov hotel

Vzporedno z urejanjem okolice hotela pa v samem hotelu preurejajo notranje prostore, v katerih bodo zagotovili večjo udobnost in s tem tudi zvišali kategorijo. V zaključni fazi so tudi idejni načrti za gradnjo novega hotelskega objekta in ureditev celotnega kompleksa ob hotelu v Gozd-Martuljku. Nov hotel naj bi imel bolj zabavišni značaj ter le nekaj ležišč visoke kategorije, stal pa bi bližje cesti.

Tako torej na Veliki planini in v Martuljku. Smučarske proge so pripravljene, v Martuljku se nam obeta tudi drsanje — ob vsem tem si lahko želimo le obilico snega in kar najmanj nesreč.

V. Guček

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

vpisuje

kandidate v naslednje tečaje:

1. Tečaj za privatne gostilničarje

2. Tečaj za skladiščnike

Pričetek tečajev bo v drugi polovici januarja 1969.

Prijave sprejemamo do 31. 12. 1968.

Podrobne informacije dobite na Delavski univerzi Kranj, Cesta Staneta Zagarja 1, osebno ali telefon 21026.

Novo na tržišču

ČRPALKA OKOVJE

Koristniki oljnih peči
Ne trudite se s pretakanjem olja za vašo peč, raje se poslužite oljne črpalke OKOVJE, ki jih izdeluje Okovje Kamna Gorica. Garancija 6 mesecev. Lahko jih dobite v vseh trgovinah

Svetovno znani HOLIDAY ON ICE

iz ZDA spet v Ljubljani

od 17. do 24. 12. 1968 v hali Tivoli
VSTOPNICE — PREVOZ — REZERVACIJE — INFORMACIJE

CREINA — KRANJ, KOMPAS — KRANJ,
Koroška 4, tel. 21-022 Koroška 2, tel. 21-431

KOMPAS ● CREINA ● KOMPAS ● CREINA ● KOMPAS ● CREINA ● KOMPAS ● CRE

Prvi Prešernov življenjepis

Napisal ga je v nemščini pesnikov sodobnik dr. Jernej Levičnik. Življenjepis, pod skromno oznako »nekrolog«, je bil napisan za drugo obletnico Prešernove smrti in objavljen v celovški »Carinthia« (1851, št. 41). Popoln ponatis Levičnikovega članka je izšel kmalu še v »Laibicher Zeitung« (14. mar. ca 1851).

Obsmrtnica, ki pa je hkrati tudi prvi točnejši Prešernov življenjepis, je pisana v vzvišenem pesniškem jeziku in lepem govorniškem zanosu ter očituje dokaj dobro poznavanje Prešernovih življenjskih okoliščin. Custvenost, ki ves spis preveva, pa kaže, da je Levičnik — sam pesnik — iskreno žaloval za svojim prijateljem in vzornikom.

Pričujoči prevod, pravzaprav bolj poslovenitev, to poudarjam, je prva objava Levičnikovega Prešernovega življenjepisa v slovenščini. — C. Z.

Dr. France Prešeren Obsmrtnica

Prav danes sta minuli že dve leti od dne, ko je v Kranju, nekdanjem glavnem mestu stare vojvodine Kranjske, ugastu naša največja zvezda slovenskega literarnega neba.

Se ne star po letih, od zle usode pa že močno bičan, se je moral tudi ta človek, kot vsi drugi, veliki in mali, ukloniti naravi — proti kateri se ne da boriti. Spoštovanim bralcem smo sedaj dolžni povedati, da imamo v mislih dr. Franceta Prešerna, katerega ime slovi v avstrijskih in tujih deželah. Njemu naj bo posvečen vенец nesmrtnosti.

Sicer so velikega moža častili že za časa njegovega življenja pa tudi ob smrti — z besedo, pisanji in podobami — toda opis njegovega življenja pa le še ni bil objavljen. Vrh, vreden veličine temelja, še ni bil postavljen. Zato želi to zadnjo čast pokojniku izkazati skromna roka enega izmed njegovih vdanih učencev in zvestih častilcev.

Skromna »Carinthia« skuša sedaj za zaslavno delo opraviti, četudi bi v odlični metropoli Carniolije to delo go-

ren, brat češčene pesnika. Pokojnik je imel dva brata in pet sester. Vsi so bili nardarjeni, kajti bili so otroci one rajske gorenjske pokrajine, ki je dala Kranjski najboljše glave.

Tudi naš Prešeren, ljubljenec svojih staršev, je nastopil trnovo pot učenja, kot jo je sam imenoval. Razmere so bile take, da mu je bil do deljen začetek šolanja v Ribnici na Dolenjskem — kraj, ki se mu je še na smrtni postelji zdel kot vzrok njegove življenjske nesreče.

Izkazalo pa se je kljub temu, da Prešernu šolanje v Ribnici ni povzročalo težav. Dve leti tamkajšnje šole je končal kot nagajenec — dobil je francoski leksikon. Ko pa je učenje nadaljeval v Ljubljani, je bil vsa leta drugi premiant. Vsesplošno mnenje pa je bilo, da bi moral biti prvi.

Naposled se je približala resna ura, ko si je bilo treba izbrati življenjski poklic. Prešeren se je odločil za študij prava — menil je, da si bo v tej stroki najlaže potesil žejo po znanju. Vendar je v tem času, kmalu po začetnih mesecih študija, tehtnica njegove usode znova zani, hala: vrnil naj bi se z Dunaja v ljubljansko teologijo. V tej negotovosti so dobili starši pismo od sina, ki se je na kratko odločil: »Ostaj bom v poklicu, ki sem si ga izbral.«

Prešeren je bil v času svojih dunajskih študij domači učitelj v mnogih družinah. Ponudil so mu tudi mesto profesorja in direktorja na nekem zasebnem učilišču.

Svoje študije je France zaključil s strogimi izpiti in 27. marca 1828 je prejel mladenič zmagoviti lovorjev vенец doktorja pravice.

Nato se je doktor Prešeren vrnil v Ljubljano, glavno mesto svoje dežele. Tu je stopil v službo Temide, da bi se ji ves posvetil.

Nadepolni mladi mož je nastopil prvo mesto pri cesarskem fiskalnem uradu. Kmalu pa je zaradi neznanih razlogov prestopil v odvetniški stan.

Morda so mu tako svetovali dobronamerni prijatelji, morda je poslušal slabe svete? Ali pa je bil svojeglav in sam sebi nezvest; morda so ga spone Kupidne sazujžile — skratka, prav tu znova začenja njegova življenjska nesreča.

Ker pa želimo pisati nepristransko resnico, ne smemo prikriti, da je že v teh letih postajalo njegovo mišljenje svobodnejše in da svojih nazorov tudi ni prikrival. V razmerah, v kakršnih je živel, njegova dežela in v tedanjem času še posebej, je bilo tako ravnanje močno zgrešeno.

Vendar pa moramo v čast ranjkega povedati, da je bil s pomočjo svojega najboljšega prijatelja, učnega bibliotekarja Matija Copa, s celokupno evropsko kulturo tako

seznanjen, da se je mogel na vsakem poprišču s komurkoli kosati.

Toda kolo njegove sreče ni hotelo naprej. Kaže, da so mu najbolj škodovali vrinjani priskledniki in ga prehiteli pri napredovanju. Tako zapostavljanje je seveda vzbudilo v njegovem srcu jezo, ki ji je dajal duška v žgočih šaloh. Srd ga je prevzel tako, da je ranjen pribežal v družbo radikalno mislečih. Zamarjal je službo, tudi svojega gmotnega stanja mu ni bilo več mar.

To pa je okolica obsojala in Prešeren ji je pričel veljati kot razuzdanec in nepreračunljiv človek. In tako je svojim zopernikom nudil tako predstavo, kot bi jo nudil ujeti jelen: čimbolj si prizadeva, da bi se vezi osvobodil, tem bolj se zapleta vanje.

Toda, poglejte k zvezdam tja gori vsi, ki trpite in znate potrpeti! Izpričano in hrabreče dejstvo je, da imajo nesmrtni bogovi vedno pripravljene darove, s katerimi odškodujejo plemenite in velike duhove za vse udarce in neuspehe, ki jim jih je prizadejalo življenje.

To se je izkazalo tudi pri našem pokojniku.

Ko je France blodil v prepadih metafizike in plaval v zraku, je njegov brat Jurij izustil znane besede: »France, razum imaš, pameti pa ne! In ko je dobival od svojega pravnškega poklica le udarce in žalitve, zagledamo tragičnega moža na drugem področju ožarjenega od zmag, slavnega za vse čase.

To področje je slovensko pesništvo!

Prav ob času, ko se je dr. Prešeren vrnil z Dunaja, se je v Ljubljani odločil bibliotekar Miha Kastelic, da umrle muze Vodnikove dobe znova oživi.

Izšel je 1. 1830 prvi zvezek »Kranjske čbelice«, pesniškega almanaha, v katerem so se kosale mlade moči dežele Kranjske.

V tej »čbelici« se je Prešeren pojavil kot pevec dveh pesmi. »Slovo od mladosti« in »Povodni mož« sta osvojili srca vseh bralcev. — O, častiljivi, to je bil zlat čas, morda da najlepši v tvojem življenju.

V naslednjih letih (1831, 1832 in 1833) so izšli nadaljni zvezki »čbelice« in v vseh je igral naš mojster prvo vlogo. In ko je Čeh Čelakovski pisal oceno mladostno sveži kranjski pobudi, ni mogel dati Prešernu dovolj laskavega priznanja. Vcepil mu je novo navdušenje za bodoče delo, ki ga je Prešeren potem tudi opravil.

»čbelico« je pozneje nadomestil na novo ustanovljeni slovenski časnik. Tudi vanj je dr. Prešeren vsadil nekaj cvetk svoje fantazije, prijateljem lopega v veselje.

Prešernov genij je v svojih pesnitvah pokazal na troje odličnih misli: da je njegova materinščina sposobna za pi-

sanje vseh pesniških oblik, da more naš slovenski jezik teči v mislih in besedah naravno in prisrčno in da smo sposobni živeti in pisati brez pomoči tujih narečij — kar pa se v novejšem času ponekod rado dogaja in povzroča zmedo. — Čeprav bi bili radi vsem razumljivi, moramo vendarle povedati, da divja v mali Kranjski že dlje časa črkarsko vretje. V to vojno sta bila pritegnjena celo Cop in Prešeren.

Tudi ne smemo prezreti značilne okolnosti, da mu je bil pri vseh pesniških stvaritvah za vzor samotar Petrarka. Kot pri njem, tako je bil tudi pri Prešernu bog ljubezni tisti, ki je dal harfi zavzneti, če se je navdihnjen pesnik le dotaknil njenih strun.

Po večkratnih poizkusih, da bi se osamosvojil, je dr. Prešeren le dobil advokaturu, na novo ustanovljeno mesto v Kranju. V tem času (1. 1847) je tudi zbral svoje pesnitve (razen nekaterih šalivk), jih še enkrat opilil in dal natisniti v prejšnji novi pisavi gajici, ljubi tudi drug Slovanom. Nekatere Prešernove pesmi je v nemškem prevodu objavila tudi »Carinthia«.

Smemo pa tudi ob tej priložnosti reči, kar je bilo že napisano o Schillerjevi antologiji: da so prve misli Prešernove boljše, kot opilec. Knjižica vsebuje le manjšo število pesmi, a predstavlja kljub temu dragocen zaklad slovenskega naroda. Ljudska pesem je našla svojo plemenito sestro. Evropa pa že od prej pozna »Krst pri Savici«, Prešernovo mojstrsko delo.

Dr. France Prešeren je še doživel nepozabno leto 1848. Vse oči so tačas bile obrnjene vanj. Postal je vojaški sodnik »Narodne garde« v Kranju, Rojaki, tudi oni na Dunaju so pričakovali njegove besede. Prešeren pa se ni mogel odločiti, začel je že boleti. V zimi, ki je sledila nemirnemu letu, je Prešeren vse uredil, posebno poslovne zadeve, prejel je poslednje zakramente, legel za nekaj dni in umrl 8. februarja 1849 zaradi vodeniце.

Umril je neporočen, v rokah svojih sestra. Njegov značaj je bil melanholičen, njegova postava srednjevelika in dobro grajena. Obraz njegov je bil podolgovat. Čeprav je bil kratkoviden, ni nosil očal. Njegov govor je bil premljen. V celoti je bil odkrite narave.

Ob Prešernovem mrtvaškem odru sta onemeli jeza in zavist. Vse je tekmovalo, da bi pripravili velikemu možu dostojen pogreb.

Na pokopališču v Kranju, na desni strani blizu vhoda, je pokopan in prejšnje leto je dobil »njega vreden spomenik«.

Tvoje besede, o odrešani, se izpolnjujejo, kot si jih tako čuteče zapisal:

»Dan jasni in oblačni zgine v noči.«

Te dni po svetu

KOPER, 10. decembra — Pod Serminom so odprli veliko skladišče za tekoče gorivo, ki ga je zgradilo podjetje Petrol. V šest velikih cистерn je mogoče uskladiščiti 43 tisoč kubičnih metrov tekočega goriva.

STOCKHOLM, 10. decembra — Slovesno so podelili letošnje Nobelove nagrade za mir, fiziko, kemijo, medicino in književnost.

PARIZ, 10. decembra — Kljub prihodu saigonske delegacije na mirovna pogajanja o Vietnamu, se vse štiri delegacije še niso sporazumele o osnovnih proceduralnih vprašanjih. Predstavniki FNO je v Parizu izjavil, da si nje. gova delegacija želi čim hitrejši začetek pogajanj.

JERUZALEM, 10. decembra — Jordanski kralj Hussein je izjavil, da Jordanija v kratkem pričakuje nov izraelski napad. Med tem pa je posebeni Nixonov odposlanec (na Srednjem vzhodu Scranton izrazil potrebo, da bi ZDA na tem področju vodile bolj uravnovešeno politiko.

BUDIMPEŠTA, 10. decembra — Sovjetski vesoljec Be. regovoj je izjavil, da ni blistveno, kdo bo prej prišel na Luno, temveč se mu zdi najvažnejša srečna vrnitev na Zemljo.

RIM, 11. decembra — V Italiji so enotni v oceni, da pogajanja med EGS in Jugoslavijo niso uspela. Osrednji problem je namreč vprašanje uvoza jugoslovanskega mesa, ki še vedno ostaja nerešeno.

TEL AVIV, 11. decembra — Nixonov poseben odposlanec na Srednjem vzhodu William Scranton je na tiskovni konferenci dejal, da je sedaj več upanja za mirovno rešitev krize v tem delu sveta.

RIM, 11. decembra — Na Siciliji je začelo stavkati na tisoče industrijskih delavcev, zahtevajo višje plače. Stavke so zajele tudi vso Italijo, spremljajo pa jih demonstracije študentov in delavcev.

TITOGRAĐ, 12. decembra — Začel se je 5. kongres ZK Črne gore, na katerem sodelujejo 233 delegatov in delegacije CK drugih jugoslovan. skih republik.

WASHINGTON, 12. decembra — Novi ameriški predsednik Richard Nixon je objavil listo svoje vlade. Tako je obrambni resor zaupal Melvynu Lairdu, zunanje zadeve Williamu P. Rogersu, Johnu N. Mitchellu pa pravosodje. V Nixonovi vladi je 12 njegovih bližnjih prijateljev in sodelavcev.

Ljudje

Zadnje dni preteklega meseca so dogajanja v svetovni monetarni »arenii« zasedla vse druge dogodke. Glavni »igralci« v tej dramii so se razdelili na dva tabora: tabor ogroženih in tabor varnih. V prvem so se znašli Francija, Velika Britanija in ZDA, medtem ko je bila na čelu drugega tabora ZR Nemčija, sledili pa sta ji Italija in Nizozemska. Kje so vzroki vznemirjenja, ki je v drugi polovici prejšnjega meseca prevladovalo v svetu?

Kot rečeno, Francija in Zvezna nemška republika sta odigrali glavno vlogo v tej »dramii«. Francija je letos maja in junija doživljala svojo drugo socialno krizo, ki je z velikimi ekonomskimi posledicami povzročila tudi politično krizo. Zaradi zastoja proizvodnje in poviševanja mezd je prišlo do novih obveznosti privatnega kapitala in države. Zato je bila francoska vlada prisiljena povišati cene in takse, na koncu pa tudi planirati 12 milijard frankov proračunskega primankljaja. Ker je bila omenjena kriza odsev delavskih zahtev oziroma boljše rečeno njihova posledica, si de Gaulle ni mogel privoščiti, da bi vse ukrepe za

Le začasna rešitev monetarne krize

premostitev težavnega položaja prevaili na delavska ramena. Zato je vlada skušala priviti lastnike kapitala, izhod pa je videla v povečevanju proizvodnje, povečanem izvozu in večji produktivnosti. Res je v začetku kazalo vse najlepše — izvoz je naglo rasel, zmanjšala se je nezaposlenost.

Toda privatni kapital je na vladine ukrepe gledal s svojim očmi. Ni verjel, da bo vladi uspelo izvesti porast cen in odbržati povečano proizvodnjo in izvoz. Baj se je tudi planiranega proračunskega deficita in ne nazadnje, pojavila se je bojaznen pred novimi krizami in politično nestabilnostjo. Zato je privatni kapital začel »bežati« iz Francije, saj je po nekaterih podatkih »pobegnilo« več kot 13 milijard frankov.

Sedaj je stopila na »odere« zvezna nemška republika. V zadnjem času je to ena izmed redkih držav, ki več prodaja kot kupuje — dobiva torej več deviz kot jih troši. Njeno gospodarsko moč potrjuje zlasti podatek, da je imela leta 1965 v svoji zunanjetrgovinski bilanci kar 1,6 milijarde dolarjev primankljaja, lani 2,5 milijarde dolarjev suficita in da letos računajo kar na 5 milijard dolarjev presežka. V zvezi z begom kapitala v ZR Nem-

čijo so se začele širiti novice o revalvaciji marke in to je še povečalo dotok kapitala, zlasti francoskega, pa tudi ameriškega in britanskega, v nemške banke. Francoski frank se je »selila« v nemške banke z namenom, da bi se kasneje obogatila, za toliko odstotkov, kolikor bi se zvišala vrednost marke, vrnil v Francijo. Številne spekulacije, ki jih je sprožil tak položaj, so bile dovolj očitne za preplah.

De Gaulle je torej pritisnil na alarmni zvonec. V Bonnu so se zbrali ministri zahodne Evrope in začeli maratonsko zasedanje o monetarnem položaju. Francija je zahtevala, da Nemčija revalvirajo marko, ker bi s tem prenehala preseljevanje kapitala. Nemci so negativno odgovorili z motivacijo, da niso oni krivi, če njihova ekonomija tako dobro stoji. Ker torej ni bilo nič z revalvacijo marke, je bilo treba iskati drugo rešitev. Ta pa je bila edina v devalvaciji franka. Francija je dobila dve milijardi dolarjev kredita od mednarodne banke, to ustanovo pa bi morala obvestiti o stopnji devalvacije, kajti če bi se frank devalvirjal za več kot 10 odstotkov, potem bi to sprožilo veržno reakcijo v drugih deželah.

Ko so že vsi imeli devalvacijo francoskega franka kot

golovo dejstvo, je de Gaulle rekel »non«. Na katere ukrepe je francoski suveren oprl svojo odločitev? Najprej je dejal, da bi bila devalvacija francoske nacionalne valute absurd, zato se je odločil za državno kontrolo prehoda kapitala iz države, omejil iznos valute (500 frankov letno), zmanjšal proračunski deficit od 12 milijard na 6,5 milijarde frankov ter zagotovil kredite v višini 3,5 milijarde dolarjev. Po splošni oceni je bila to bolj politična kot ekonomska odločitev. Dodati je pa treba, da je de Gaulle pogum našel na odobravanje, čeprav mora glavni del barbe izbojevati v sami Franciji. Vendar de Gaulle računa na temeljito reformo monetarnega sistema, ki bi po njegovem mnenju morala preprečiti spekulacije. Takšnega prepričanja francoskega predsednika se vsj zavedajo, saj se je nedavna kriza že umirila, nekdo pa je zapisal, da je to le trenutna rešitev, ki ne more dolgo trajati. Po večini ocen se zahodna Evropa spet lahko znajde v krizi: dovolj je samo en socialni ali politični pretres v Veliki Britaniji ali pa eno ameriško »vroče političje«. In če de tega res pride, potem nihče ne sumi, da se bodo razprje v »klubu deseterice« nadaljevale.

Vili G.

in dogodki

Planica 69

Kako razvozljati prometni gordijski vozle?

Znano je, da bodo to zimo v Planici prvič poletli na novi, 160-metrski skakalnici-velikanki. Na vse dosedanje prireditve te vrste je glavni gledalec pripeljal do 14 izrednih vlakov, ki so imeli po 24 in še več vagonov. Tokrat pa bo na voljo samo cesta. Le-ta pri enosmernem prometu sicer zmore požreli vsa vozila, toda parkirni prostori pod Poncami so mnogi premajhni. O vsem tem organi javne varnosti že nekaj časa razmišljajo. Odgovornim službam so predložili več predlogov, v katerih opozarjajo, kaj bi bilo treba ukreniti, da ne bo prišlo do gneče in zastojev na cesti in v dolini velikank. V pozivu oddelka za cestni promet pri upravi javne varnosti v Kranju je rečeno, da so potrebne temeljite priprave. Izkušnje iz prejšnjih let namreč kažejo, da organizatorji prireditve posvečajo prometnim vprašanjem vse pre malo pozornosti. Zastoji, ki so nastali — najhujše je na odseku med naseljem Rateče in parkirnimi prostori

pod Poncami — so med obiskovalce sprožili val kritik. Pikre besede ob teh priložnostih seveda zadenejo zlasti prometne organe, čeprav za to pogosto ni utemeljenih razlogov. In kakšno rešitev leti predlagajo?

Glavni problem, je rečeno v opozorilu, bodo vsekakor parkirni prostori, ki so bili pretesni že v času, ko je po dolini še vozil vlak. Naval vseh vrst cestnih vozil pa bo tokrat seveda še neprimerno večji. Menijo, da bo njih število krepko preseglo število 5300 (300 avtobusov in 5000 osebnih avtomobilov), kolikor jih je bilo pod Poncami pred tremi leti. Edino učinkovito rešitev bi najbrž pomenil nov, večji parkirni prostor v bližini skakalnice.

Zelo pereče je tudi vprašanje ceste med Ratečami in Planico. Treba bi jo bilo razširiti. Vzdrž je namreč v času poletoev parkira mnogo avtomobilov. Spričo preozkega cestišča s tem povsem paralizirajo ostali promet. Širokovnjaki so mnenja, da bi bil tak sistem parkiranja

mogoč samo na močno razširjeni cesti.

Brezpagojno pa bo treba razširiti asfaltirani trak na odseku med križiščem s cestro I la in nekdanjo železniško progo. Promet tu ne sme zastajati, tudi v času prireditve mora potekati v obeh smereh, obenem s tem pa bo že letos potrebno urediti peš poti iz Rateč v dolino skakalnice. Reka nemotoriziranih obiskovalcev namreč ne sme prihajati po avtomobilski cesti, saj bi kaj lahko prišlo do nesreče.

Poleg naštetega morajo organizatorji rešiti še mnoga druga vprašanja. Treba bo

poskrbeti za ustrezno signalizacijo, določiti najbližji način parkiranja in mediti prevoz iz Kranjske gore, saj bi sicer gledalci, ki se bodo odločili pustiti svoja vozila na tamkajšnjih, razmeroma oddaljenih parkiriščih, prireditve zamudili. Nerešenih vprašanj je še veliko, zato z delom ne kaže odlašati. Odgovorni naj se zavedajo, da ljudje, zlasti pa tujci, prireditve ne bodo ocenjevali samo po dolžini skokov, velikosti skakalnice in po organizaciji tekmovalja, ampak tudi po urejenosti prometa, cesti ter parkirnih prostorov.

E. Blenkus

Zahvala

Ob težki izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

Marije Arh

roj. Vehovec

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnico spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter na kakršenkoli način počastili njen spomin. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom za nesebično pomoč, častiti duhovščini za spremstvo ter ganljive besede ob odprtem grobu. Vsem iskrena hvala.

Zalujoci: mož Janez, hčerka Mičl ter sinovi Janez, Stane in Jernej z družinami, Jože in Ciril ter drugo sorodstvo

Tupalče, 4. 12. 1968

BLAGOVNICA »NAMA«
ŠKOFJA LOKA VABI NA

TROVANJE
SIL v vseh prostorih II. nadstropja rezervacije po telefonu 85-297 **JE**

Upravni odbor Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj razpisuje na podlagi 24. čl. Temeljnega zakona o gospodarskem poslovanju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini ter 10. čl. Zakona o prometu z zemljišči in stavbami

javni natečaj

Z ZBIRANJEM PISMENIH PONUDB O PRODAJI
STANOVANJSKIH HIŠ IN POSAMEZNIH STANOVANJ

I. Prodajamo naslednje družbene stanovanjske hiše oz. stanovanja, katerih kupnina znaša:

a) ZA STANOVANJSKE HIŠE:

— Kranj, Smarjetna gora 3 — enodružinska stanovanjska hiša	9.809 din
— Strahinj 74 — dvodružinska stan. hiša	21.201 din
— Kranj, Huje 2 — dvodružinska stan. hiša	45.694 din
— Kranj, Huje 17 — dvodružinska stan. hiša s prizidkom	53.390 din
— Sp. Jezerško 12 — enodružinska stan. hiša	9.518 din
— Kokra št. 69 — dvodružinska stan. hiša z drvarnico	24.373 din
— Trboje 33 — enodružinska stan. hiša	14.890 din
— Visoko 13 — enodružinska stan. hiša	34.253 din
— Kokrica 130 — enodružinska stan. hiša	38.045 din

b) ZA STANOVANJA:

— Golnik 44	
— dvosobno stanovanje v pritličju	22.364 din
— enosobno stanovanje v podstrešju	13.044 din
— enosobno stanovanje v podpritličju	11.148 din

— Golnik 52

— dvosobno stanovanje na vzhodni strani	30.870 din
— dvosobno stanovanje na zahodni strani	29.694 din

— Kranj, Gasilska 6

— enosobno stanovanje v podstrešju na južni strani	18.724 din
--	------------

— Kranj, Cesta na Klanec 29

— dvosobno stanovanje v pritličju	38.096 din
— dvosobno stanovanje v nadstropju	41.153 din

VSA STANOVANJA SO ZASEDNA.

II. Kupnino je treba poravnati:

a) najmanj 10 % kupnine takoj po pravnomočnosti odločbe, s katero bodo sprejete najboljše ponudbe na natečaju.

b) ostali znesek kupnine pa je možno odplačevati v mesečnih obrokih najkasneje v 15 letih z 2 % obrestmi v polletnih enakih anuitetah.

III. Drugi pogoji:

1. Natečaja se lahko udeležijo fizične in pravne osebe; sedanji imetniki stanovanjske pravice imajo predkupno pravico za stanovanja v enodružinskih hišah in za stanovanja, opisana pod I/b.

2. Za udeležbo na natečaju je treba predhodno plačati varščino v znesku 500,00 din, ki jih je treba nakazati na žiro račun Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, št. 515-1-878.

3. Prednost za nakup bodo imeli tisti, ki bodo ponudili čim višji odstotek kupnine, ki so ga pripravljali takoj vplačati, ter tisti, ki ponudijo čim krajšo dobo odplačevanja. Upravni odbor bo odločal glede na ta dva pogoja, katera ponudba je najugodnejša. O rezultatu natečaja bodo obveščeni vsi ponudniki pismeno.

4. Prometni davek ter stroške zemljiškoknjižnega prepisa plača kupec.

5. Pismene ponudbe je dostaviti na naslov Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V do vključno 30. 12. 1968. Na kuverto je treba napisati še: »Natečaj za nakup stanovanj«.

6. Odpiranje ponudb bo 7. 1. 1969 ob 11. uri v prostorih Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V.

7. Pri posameznih stanovanjskih hišah, ki so v celoti predmet natečajnega postopka, se prodaja posameznih stanovanj izvede le v primeru, da se prodajo vse stanovanjske enote, ki so bile razpisane.

8. V kupnini je vračunana cena stanovanja oz. hiše z najnujnejšim funkcionalnim zemljiščem, ki se določi naknadno.

Interesenti lahko dobijo podrobnejše informacije o natečaju v sobi št. 4 Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V ali po telefonu 21-875.

VELEŽELEZNINA
MERKUR — KRANJ

VAM NA NOVOLETNEM SEJMU V KRANJU

NUDI VELIKO IZBIRO:

- pralnih strojev
- vseh vrst štedilnikov
- peči na olje
- hladilnikov
- pomivalnih miz
- televizijskih in radijskih sprejemnikov
- TV anten
- gospodinjske galanterije in posode

ODOBRAVAMO POTROŠNIŠKI KREDIT
IZKORISTITE NOVOLETNI POPUSTI

**Smučarji
pozor!**

Kompas-motel Kranjska gora vam nudi v času od 6. do 20. januarja 1969 za 7 dnevno bivanje kompletne penzion v katerega so vračunani neomejeni prevozi na vseh žlicnicah.

Cena penzionu 400,00 N din

Na novoletnem sejmu si nabavite lahko s popustom kvalitetne in moderne čevlje ročne izdelave vseh vrst

**KERN
STANKO**

Partizanska c. 5, Kranj

OBENEM ŽELIM SREČNO NOVO LETO 1969.

Strojna delavnica

KRME LJ
JANEZ

želi vsem odjemalcem srečno novo leto 1969 in se priporoča za obisk na gojenjskem novoletnem sejmu v Kranju

izdelovanje mizarskih polirnih strojev (šlifmašine) strojčki za rezance in razni ostali stroji za obrt in gospodinjstvo

ZAVOD ZA
KLIMATSKO
ZDRAVLJENJE
OTROK
KRANJ

sprejme v redno zaposlitev

**šefa
kuhinje**

za letovišče Novigrad
Pogoji: VK ali K kuhar s prakso.
Razpis velja do zasedbe.

ZIVINOREJSKO
VETERINARSKI
ZAVOD KRANJ

obveščča

živinorejce
iz področij
Skofja Loka in Jesenice

da bo od 16. decembra 1968 ponovno pričel z osemenjevanjem krav, ki je bilo začasno ustavljeno vsled slinavke in parkljevke.

Osemenjevanje se bo vršilo ob istem času kot preje. Živinorejci naj obveščajo osemenjevalce na dosežani način.

OBVEŠČAMO cenjene stranke,
da od 18. 12. 1968 do preklica ne
bomo delali ob sredah od 14. do 18. ure

KRANJSKE OPEKARNE KRANJ

ALMIRA ALPSKA MODNA INDUSTRIJA
RADOVLJICA

razglašča

naslednja prosta delovna mesta:

1. za raziskavo tržišča
2. vodja skladišča gotovih izdelkov
3. tajnica

Poleg splošnih pogojev se za delovna mesta zahteva:

- pod štev. 1 — ekonomska ali tekstilna fakulteta
- višja komercialna šola
 - ekonomska srednja šola ali srednje tehnična tekstilna šola z večletno prakso na istem ali sličnem delovnem mestu.
- pod štev. 2 — srednja ekonomska izobrazba
- visoka kvalifikacija trgovskega delavca — zaželjena daljša praksa.
- pod štev. 3 — srednja ekonomska šola ali
- srednja administrativna šola. Zaželeno je obvladanje strojepisja, stenografije, prvenstveno pa aktivno znanje tujega jezika (nemški jezik).

Prijave s kratkim življenjepisom in dokaznimi potrdili poslati na splošno-kadrovski sektor podjetja. Rok razpisa velja do zasedbe delovnega mesta.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO KRANJ
razpisuje prosto delovno mesto

referenta

v oddelku za splošno higieno
za nedoločen čas.

Pogoji:

Višja šola za sanitarne tehnike. Prednost imajo kandidati z vsaj triletno prakso v zoohigijskem delu.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Kandidati naj pošljejo prijave na Zavod za zdravstveno varstvo Kranj.

novoletna prodaja
pohištva od 15. do 26. XII.
v spodnjih prostorih Delavskega
doma v Kranju

SLOVENIJALES

Lojze Zupanc Vrag in hlapec

Preklinjanje ni samo grda razvada, ampak tudi surovo in nevredno spodobnega človeka.

Mlinar v Soteski pri Skofji Loki pa je imel hlapca, ki je bil takšen preklinjavec, da mu v vsej Selški dolini ni bilo podobnega. Ko je jutraj vstal, je preklinjal, vsaka druga beseda čez dan je bila kletev, a ko je šel zvečer spat, je zaspal s kletvijo na ustih. Mlinar ga je često opominjal, rekoč: »Vsaj takrat nikar ne preklinjaj, kadar so otroci blizu. Pohujšal jih boš in navadil, da bodo preklinjali in bentili še oni. Takih pa je vesel samo vrag, nihče drug.«

»Haha, saj vraga nikjer ni,« je preklinjavec odgovarjal mlinarju. »Kar počakaj se mi naj, če je kje, da bova skupaj preklinjala in po taktu kletvin plesala...«

Sredi noči, ko je ura v loškem zvoniku bila polnoči, pa je hlapec prebudilo iz spanja divje krohotanje. Hlapec je napel ušesa in med krohotanjem razločil tudi glasove:

*»Le vstani, le vstani,
mudi se na ples!
Bova plesala
do belega dne,
s kletvinami divjimi
takt si dajala.
Le vstani, le vstani,
mudi se na ples!«*

»Ha, ha, kateri prekleti vrag pa me budi?« je zaklel hlapec, zehaje vstal, skočil v hlače dopetače, si

nataknil škornje in odšel iz kamre.

Pred mlinom pa je resnično zagledal vraga, ki je bil kosmat ko medved in ki so mu oči žarele ko živo oglje, obut pa je bil v kopita namesto v čevlje.

Zdaj šele je hlapec spoznal, da je prišel ponj sam vrag. Ze se je obrnil, da bi zbežal nazaj v kamro in zapahnil vrata, pa ga je vrag urno pograbil za roke in mu jih vkleščil okrog svojega pasu. In po taktu kletvin, ki jih je bil hlapec iz dneva v dan bruhal iz svojih ust, se je vrag spustil v divji ples, da sta se vrtela in vrtela in da ga je hlapec komaj dohajal. Plesala sta do belega dne, da hlapcu na nogah ni od škornjev ostalo drugega ko štibali — vse drugo pa je med plesom zbrusil na ostrem kamenju. Bos je moral plesati z vragom vse dotlej, dokler ni petelin zapel dnevu. Utrujeni hlapec se je zrušil na zemljo ko prazna vreča in se razjokal: »Oh in prejoh, če se mi bodo rane na nogah zacelile in če bom ozdravel, nikoli več ne bom preklinjal.«

Pa mu zares ni bilo treba nikdar več preklinjati, kajti na mestu, kjer je obležal, je tudi umrl, ker mu je od utrujenosti počilo srce.

Zadnjič sem slišal v Selški dolini nekega dedka, ki je ob kletvini »keti dic« takole posvaril triletnega vnučka: »Kdor preklinja, bo plesal z vragom.«

Nagnil sem kozarec

Alkohol je največje zlo človeka. Gorje tistemu, ki prevečkrat nagne kozarec, napolnjen s tem strupom.

V naši domovini se mnogi ljudje vdajajo pijači. Količ družin vsak večer s strahom pričakuje očeta, ne vedoč, kakšen bo prišel iz go-

V gozdu

Tam v gozdu živali so doma: medved, zajček, srnica.

Preganja medved srnico, lisica zajčka, volk lisicō, love se vsi.

Tepejo se, pripravajo, skačejo in cvilijo. Ptice pa jim pojo in žvižgafo.

Borut Zadražnik, 3. b razred, os. šola Simon Jenko, Kranj

stilne. Prepri so na dnevnem redu. Družine begajo po hišah in se zatekajo k sosedom, išoč zavetje pred razsajajočim očetom. In kdo pri tem trpi? Otroci, mati in tudi sam oče, ker si zastuplja svoje telo. Zaradi alkohola je prišlo že do smrtnih primerov.

Tud jaz sem enkrat nagnil kozarec, ki je bil napolnjen s to omamno tekočino. Toda kmalu bi me zadušilo. Zgalo me je po grlu in davil sem se tako, da je prihitala mamica ter mi dala vode. Rekla je: »Kondi, to ni pijača za otroke. To je strup, ki uničuje telo, zmeša razum in pamet.«

Nikoli več ne poskusim nagniti kozarca, če ne vira, kakšna pijača je v njem.

Kondi Pižon,
4. a razred
os. š. Matije Valjavec,
Preddvor

Srečanje s slikarjem

Moje počitnice so vsako leto kratkočasne. Domači preživimo v Piranu precej letnega časa. Očka mora zaradi službe večkrat v Kranj, mamica pa ostane z Aleksejem in z mano v Piranu. Največkrat je lepo vreme. Takrat se kopamo in igramo ob vodi. V Piranu letuje v prenovljenih hišah ob morju precej Ljubljancanov. Med njimi imamo znanca, s katerimi se obiskujemo. Otroci se igramo starši pa se pogovarjajo.

Nekega poletnega dne pred mesec sem že jutraj opazil, da je v Piranu veliko slikarjev. Največ jih je slikalo pirske zgradbe. Seznanil sem se s slikarjem Emilom Gazličem, ki je delal zelo blizu hiše, kjer letujemo. Z zanimanjem sem ga opazoval in pozabil na kopanje. Povedal mi je, da imajo slikarji tekmovanje. Povabil me je v nedeljo v galerijo, kjer da bo zvečer podelitev nagrad. Ko je bil čas za kosilo, sem vedel, da ne namerava prenehati z delom. Stekel sem domov in prosil, če lahko delim svoje kosilo s slikarjem. Mami in očka sta mi to dovolila. Skupaj sva torej obedovala. Nato sem šel zopet z njim. Pozno popoldne je končal z delom in poslovlila sva se. Povedal sem mu, da želim, da bi bila njegova slika med najboljšimi.

Leon Rebolj,
4. a razred
os. š. France Prešeren,
Kranj

Šah Evansov gambit

Kaj so pravzaprav gambiti? To so otvoritve, pri katerih eden od nasprotnikov žrtvuje kmeta ali figuro za hitrejši razvoj lastnih figur in napad na nasprotnikovega kralja.

Danes boste spoznali Evansov gambit, ki lahko nastane iz italijanske otvoritve:

1. e2-e4	e7 - e5
2. Sg1 - f3	Sb8 - c6
3. Lf1 - c4	Lf8 - c5
4. b2 - b4	

Tega kmeta torej beli žrtvuje. Zakaj? Črni bo moral kar trikrat po vrsti vložiti eno figuro. Beli bo s c2 - c3 pripravil potezo d2 - d4, odprl pot damj na polje b3, od koder napada točko f7 in omogočil razvej lova na a3, ki začasno preprečuje črnemu rokadot!

4.	Lc5 : b4
5. e2 - e3	Lb4 - a5
6. 0 - 0	d7 - d6
7. d2 - d4	

in beli je dosegel veliko pozicijsko prednost.

Štiri šolska glasila

Pred kratkim so — drug za drugim — priromali na naš naslov štirje časopisi: GLAS MLADOSTI, glasilo osnovne šole Simon Jenko iz Kranja, ZARES, časopis osnovne šole Prešernove, PRESERNOV ROD, glasilo pionirjev in mladincev osnovne šole Žirovnica ter MLADI KOVINAR, ki je dopotoval z jeseniške osnovne šole Tone Cufar. Veseli smo bili tolikšne pozornosti. Presenetilo nas je, kako skrbno, z dokajšnjo mero okusa, so urejeni ti zborniki. In kaj naj napišem o vsebini? Preveč bi bilo spuščati se v podrobnosti, ocenjevati posamezne prispevke ali eno glasilo primerjati z drugim. Rajši vam bom na kratko posredoval svoje vtise ob prebiranju časopisov.

Ko sem začel brkljati po straneh glasil, me ni navdajalo kakšno posebno navdušenje. Saj veste, posej je posej in prenekaterikrat se ga lotevamo z nejevoljo. Preletel sem torej par vrstic, nekaj uvodnih besed, prve članke, pesmice, spise — in nenadoma ugotovil, da me stvar zanima. Tako živih in pristrčno opisanih dogodkov ter misli zlepa ne najdeš. Mladi avtorji se lotevajo na videz vsakdanjih zadev, pripovedujejo o drobnih doživljajih, ki jih starejši spregledamo ali pa sproti pozabljamo. Slog, tu in tam še malec okoren, vendar povečini bogat, izpričuje nadarjenost pionirjev in njih pester besedni zaklad. Trditev, ki pravi, da smo Slovenci narod pesnikov in pisateljev, bo po vsem tem sodeč obveljala tudi v bodočnosti. Prepričan sem namreč, da je tudi na drugih šolah dovolj mladih literatov, ki bi znali napolniti takšno glasilo. A žal za zdaj še ni mnogo osemletk, ki izdajajo svoje liste. Vsaj zdi se tako. Če se motim, je to samo razveseljivo.

V vseh štirih prejetih časopisih piše, da gre za prvo letošnjo številko. Čez čas, upam, bo zagledala beli dan tudi druga, tretja ali morda celo četrta izdaja Glasa mladosti, lista Zares, Presernovega rodu in Mladega kovinarja. Mnogo obetajočim piscem vsi skupaj iskreno želimo, da bi jim ne zmanjkalo sape.

I. G.

Srečanje s tovarišem Planinom

Ze lani smo v šoli slišali o okrogelski tragediji. Največ smo se pogovarjali o tovarišu Planinu. To je njegovo partizansko ime. Pravo ime pa je Peraič Vlado.

Nekega dne je pri nas doma zazvonil telefon. Vzdignila sem slušalko. Neka gospa mi je povedala naslov, kamor naj bi šel očka popraviti pralni stroj. Ko se je očka zvečer vrnil, mi je povedal, kdo je klical. Dejal mi je, da bom lahko šla z njim. Tega sem bila zelo vesela.

V soboto sva se z avtom odpeljala proti Trziču. Kmalu sva prispela v stanovanje tovariša Planina. Vendar ga ni bilo doma. Njegova žena me je povabila, naj pridem raje kakšno nedeljo. Res sem prišla. Takrat je bil doma. Pripovedoval mi je tako, kot bom napisala.

Partizanska četa se je že nekaj časa bojevala v Udenborštu. Nato so se razdelili v posamezne skupine. Planinova skupina je odšla na Okroglo, v skalnato jamo. Nekdo jih je izdal. Prišli so Nemci, jih obkrožili in napadli. Večkrat se je kdo od Nemcev spustil pred jamo in jim prigovarjal, naj se vdajo. Niso ga poslušali, borili so se do konca. Tovarišu Planinu se je posrečilo priti iz jame. Dosegel je reko Savo in se skril za skalo. Partizani so bili lačni in brez streliva. Nemci so metali v jamo plinske bombe, s čimer so oblegance omamili. Nekateri od njih so se že prej sami postrelili, druge pa so napadali omočitne, vendar še žive ujeli. Odpeljali so jih v begunjske zapore. Od trinajstih borcev je tako ostal živ samo tovariš Planin. Njega niso našli. Ko so Nemci odšli, se je z zadnjimi močmi privlekel v Trzič. Mnogi so ga prišli gledat, saj niso verjeli, da je še živ. Zeleni so, da bi preživel vojno — in res jo je.

Za topel in pristrčen sprejem se tovarišu Planinu najlepše zahvaljujem.

Majda Knific, 4. b razred osnovne šole Lucijan Seljak, Kranj

Marta svetuje

Stanka S. Kranj — Za praznovanje novega leta bi rada novo obleko. Ne vem, kakšno barvo naj izberem, Imam črne lase in modre oči. Stara sem 18 let, visoka 170 in tehtam 53 kg.

Marta odgovarja: Vašim lasem in modri barvi oči se bodo najbolje podale rdeča, modra, rumena in oranžna barva. Za novo leto pa boste lepi tudi v beli ali črni obleki. Mo del na sliki, ki bo pristajal vaši vitki postavi, je ob izrezu in robu obleke okrašen s perlami in prešivi.

Debelost — tokrat moški

Nekaj kilogramov preveč moškim ne gre toliko do srca kot pa ženskam. To je že znana stvar. Vendar pa je tolažba, da je moški, če je nekoliko težji, še vedno »lep«, medtem ko ženska ni, kaj slaba. Niti zavemo se ne, že so tu blazinice sala pod brado, na hrbtu, za pasom in na sedalu. Kar priznajmo, odkar imate avto, še niste šli v službo peš, razen takrat, ko je bil avto na servisu. Z mrazom so se nehali nedeljski izleti v naravo, kjer ste se kje na travi razgibali ob igranju badmintona. Zdaj pozimi pa je seveda prijetnejša dobra domača gostilna, kjer se dobro je. Za smučanje ali ni časa ali pa so sklepi od neprestanega sedenja že otrdili. Kdaj ste se nazadnje obesili za rob omare ali celo telovadni drog? Sama neprijetna vprašanja kajne?

Zaradi neprestanega sedenja v službi, v avtu, doma pred televizorjem so trebušne mišice popustile, dobra jedca pa je dodala še svoje. Z grozo ste opazili, da imate »trebuha«. Kje so leta vitkosti, ko ste še kot veter lahko tečili po stopnicah? Niso tako daleč, še deset let ni tega. Izračunajte, koliko ste se zredili v teh desetih letih, povprečje enega leta pa prištejate še naslednjih deset let. Dobili boste veliko število. Taka bo vaša teža čez deset let — pravi debelih. Čas, v katerem živimo, je pač

poln udobja in vse višjega standarda. In, če so v službi poleg sedenja še velike skrbi in odgovornost, se temu hitro pridružijo še srčne bolezni.

Vendar še ni vse izgubljeno. Najprej si kupite tehtnico in ne povejte vsakomur, da boste začeli hujšati oziroma živeti bolj zdravo. Nato je treba kupiti knjigo D. Ulage Telesna kultura v mladosti, zrelosti in starosti. Pri branju se van bo zbudila volja do športnega življenja. Če pa ste že preveč zastrupljeni z udobjem, potem boste morda vsaj nehali preveč in predobro jesti ter začeli telovaditi.

Za začetek povlecite vsak dan najmanj desetkrat po deset sekund trebuh noter kar se le da. To lahko počenjate ves dan med ljudmi, pa ne bo nihče nič opazil. Naj bo ena vaših noveletnih priseg tudi ta, da boste vsako jutro telovadili pet do deset minut. Hrabro se odpovejte malici, če doma dovolj zajtrkujete. Jejite sadje. Za vas je vso zimo odprt plavalni bazen. Cudili se boste, kako zakrnele mišice imate, ko boste prvič zaplavali. Hodite na izlete peš. Omejite se pri alkoholnih pijačah. Pobrskajte med ženinimi recepti, prav gotovo je tam tudi kakšen za hujšanje. Za vas seveda tak recept ne sme biti tako strog. Na dan smete pojesti le 500 kalorij več kot žena.

L. M.

Mladosten plašč v rdeči barvi ima dvovrstno zapenjanje. Gumbi segajo samo do višine pasu. K plašču si zavežemo okoli vratu dolg volnen šal sive barve in pleteno čepico.

od dveh do petih let. Z navdušenjem pa bo že triletni otrok pozdravil tricycle, ki mu ga bodo pripeljali v sobo.

Za otroke je izbira igračk kar velika, vedno pa imejmo pred očmi, kaj bo otrok z igračko lahko počenjal. Če se ne bo mogel igrati zato, ker je še premajhen ali ker se na primer z nagačenim kužkom ne bo igral več kot pet minut, potem smo ga pri nakupu polomili.

Za odrasle je izbira prav tako težka. Vendar pa odrasli z veseljem sprejmejo darila, ki si jih lahko povežejo na glavo, obujejo na noge ali ovijejo okoli vratu. Izbiramo lahko med šali za sina ali hčer, med toplimi volnenimi nogavicami, smučarsko kapo za smučarja in podobno. Skratka, oblačilnih predmetov skoraj ne zmanjka, polščimo morda le malo originalnejše, če je namenjeno mladim, in klasično če je za starejše.

Mladima zakoncema, ki nimata niti najnujnejšega, kupimo majhno budilko, če zamujata v službo, lonec za kuhanje mleka, če v kuhinji vedno diši po prekipelem mleku, steklenico drage žgane pijače, če sprejemata prijatelje in podobno. Dobra je tudi metla, če je še nimata, vendar naj bo lepo zavita in opeta s pisanimi trakovi, na katerih vise bonboni ali kaj drugega. Skratka, širomno darilo naj bo veselo zavito.

Za prijatelje, ki jih obiščemo pred novim letom ali takoj po njem, tudi pripravimo kaj malega. V ljubljanskem Interieru imajo nič koliko pristrčnih petelnčkov iz oblancev in podobnih igračk, ki razvesele s svojo ljubkostjo tudi odrasle. Prav pride tudi bonbonera ali buteljka.

Navadno skrbi pri hiši za vsa darila samo žena, nanjo pa se nihče ne spomni. Zadnji trenutek mogoče mož s kuverto, češ da bo sama najbolje vedela kupiti. Mogoče pa bi bilo dobro, ko bi bilo eno leto nekoliko drugačno. Hčerka bo lahko za mamo izbrala lepo spodnje perilo, lepo spalno srajco iz najlon velurja (okoli 70 N din), topel brezrokavnik za doma, majhno črno torbico za gledališče in podobno.

L. M.

December — mesec daril

Marsikdo cel december vzdihuje, ker je treba misliti na darila. Lepa navada je darovati, zato ne kaže pozabiti nanjo. Če se ne motim, ima celo poganski izvor. Z obdarovanjem naših najbližjih naj bi si v prihodnjem letu pridobili naklonjenost dobrih duhov — ali bolj moderno rečeno — razveselili bomo svoje najbližje. To pa ni tako majhna stvar. Razveseliti drugega pa je že prava umetnost. Res je težko zadeti, vendar pa spet ni tako hudo, če obdarovanca dobro poznamo. To so navadno družinski člani in med letom smo prav gotovo slišali marsikatero njihovo željo.

Darilo pa naj ne bo nekaj dragocenega. Celo nasprotno. Ob novem letu si podarjamo tudi šaljiva darila in ne tako slovesno kot recimo za rojstni dan.

Rekli smo že, da mora darilo razveseljevati. Zato ne bomo otrokom podarjali nove jopice ali čevlje, ki jih sicer zelo potrebuje, vendar to otroka ne bo razveselilo. Otroku ima najraje igračo, knjigo, lahko mu kupimo zlato ribico, živega majhnega kužka ali muco. Tudi s hrčkom bo imel veselje in skrb obenem. Zive igrače so še kako vzgojne, z njimi naučimo otroka ljubiti živali in skrbeti zanje. Malo večji otrok se bo razveselil smučali ali sani. Otroci petih, šestih let, ki so že spretni v prstih, se bodo z veseljem igrali s sestavljenimi vseh vrst. Naj bodo to lego kocke, ki so primerne že za mlajše otroke, ali pa nekoliko zahtevnejši Mall konstruktor, nemške izdelave (okoli 30 N din v veleblagovnici Kokra). Gugalni konji so še vedno primerno darilo za otroke

jev zelo pazljiv. Izogibati se morate oprjetih oblek in dvodelnih oblek s kratkimi jopicami. Ne smete nositi preveč kratka krila. Obleka na sliki bo ravno prava za vas. Blago je črtasto, obleka pa je krojena tako, da ne poudarja telesnih oblik.

Marjanca S. Kranj — Rada bi imela novo obleko, pa ne vem, kako naj jo dam sešiti, da bo ker najbolje pristajala moji postavi. Imam zelo močne boke, Stara sem 19 let, svetlih las, visoka 165 cm in tehtam 67 kg.

Marta odgovarja: Res morate biti pri izbiri kro-

Mladost na krivih potih

Starši, kje je vaša vest?

Morda je kdo prezl v časopisu drobnico, da je nekdo vlomil v hišo Miška Kranjca na Jevorniku. To je bilo konec oktobra. Hiša je sedaj zapuščenca, vendar oskrbovana, tako da so oskrbniki takoj opazili, da ni nekaj v redu.

Mesec dni kasneje pa je vlomilec, po vsej verjetnosti isti, vlomil v vikend hišico univerzitetne profesorice Marije Boršnikove v Drulovki.

Obakrat sta vlomila dva mladoletnika. S. M. je star šestnajst let, R. I. pa osemnajst let. Oba sta doma na Orehku.

VLOM V PISATELJEVO HIŠO

Včasih odrasli podcenjujejo otroški spomin, vendar se največkrat pri tem krepko uštejemo. Pred kakimi šestimi leti, S. M. je bil star deset do enajst let, so učenci osnovne šole Lucijan Seljak obiskali pisatelja Miška Kranjca. Takrat je Kranjec še stalno živel in pisal v svoji samotni hiši na Jevorniku. S. M. je opazil na steni malokalibrsko puško (flobert) in pa daljnogled. Puška in daljnogled sta mu več let tičala v spominu. Konec oktobra je nagovoril še prijatelja R. I., da bi mu pomagal priti do puške.

Prvi poskus se jima je ponesrečil. Poskušala sta priti v notranjost hiše skozi streho, ki sega precej nizko. Na oknih so železni križji. Del strehe nad vhodnimi vrati sta odkrila, vendar skozi lesene letve nista mogla. Čez štirinajst dni sta poskušala znova. Tokrat sta prinesla s seboj žago za obrezovanje drevja (R. I. jo je vzel doma). Hiši sta se približala proti večeru in tako kot prvič spet odkrila streho, ki so jo bili oskrbniki spet pokrili z opelko. Prežagala sta letve in zlezla na podstrežje. Našla sta pokrov, ki je vodil do stopnic v vežo. Skupaj sta ga odtrgala in se spustila v spodnje prostore.

V hiši sta našla, kar sta s tako vneto iskala. Bilo je že temno, zato sta z odevjama, ki sta jih našla na kavču, zagrnila okna, nato pa prižgala luč. Flobert je še vedno kot pred leti visel na zidu, zraven pa daljnogled. Preden sta odšla, sta še pobrskala po hiši in našla gramofonske plošče. Stiri sta vzela s seboj. Hišo sta zapustila kar skozi glavna vrata, tako da sta dvignila zatič starinske ključavnice.

S. M. se ni upal s plenom prikazati doma, zato je puško in daljnogled nesel domov R. I., ki je očetu natvezel, da je vse skupaj kupil od prijatelja. Oče je sinu verjel.

VLOM V DRULOVKI

Naslednji dan, to je bilo 28. oktobra, je S. M. pobegnil od doma. Ni upal ostati doma, ker je ves denar, ki ga je dobil od prodaje Olimpijskega Dela, zapravil. Ves dan se je potikal po gozdu v bližini Drulovke. V Zarici sta se našla z R. I. in le-ta mu je predlagal, da bi vlomila v vikend hišice Marije Boršnikove na Drulovki. R. I. je hišico poznal tudi od znotraj, saj je vrata lahko odprl s ponarejenim ključem. Vendar ni nikoli ničesar odnesel. Tokrat fantoma ni uspelo odpreti vrat, zato je R. I. skočil domov po žago za rezanje železa. Malo sta pomišljala, če bi vlomila skozi okno, vendar sta si premislila in šla k sosednjemu vikendu. Odprla sta vrata z vi-trihom, vendar pa v hišici nista našla ničesar uporabnega. Zato sta se vrnila k hišici Marije Boršnikove.

Po lesenih tramih (hišica je namreč lesena) sta se povzpela do zamreženega okenca. Prežagala sta železne križe in nato jima je uspelo tudi okno odpreti. Zlezla sta noter in gospodarila po hišici celo noč na 29. oktober.

Najprej so ju zamikale lutke oblečene v narodne noše, ki jih je lastnica prinesla kot spominke iz raznih evropskih držav. Seznam predmetov, ki sta si jih prilastila, je prejel dolg. Vzela sta: baterijo, tarok karte, 20 gramofonskih plošč s klasično glasbo, škatlo piškotov liter slivovke, ekonom lonec za kuhanje mleka, dva kuhališka, škarje za drevje, stekleničke s sadnimi sokovi in alkoholom, čokolado, daljnogled, več klučev, tri odevje in drugo posteljno perilo.

Nekaj jestvin sta uspela čez noč pojesti, ostale predmete pa sta znosila v prevleki za zglavniki iz hiše in poskrila v gozdu na več krajih. Gramofonske plošče, daljnogled in karte je R. I. odnesel domov. Očetu je natvezel, da je vse to dobil pri nekem prijatelju. Očetu se to spet ni zdelo nič čudnega in je sinu verjel.

Kasneje sta fanta povedala, da sta predmeta, ki sta jih vzela v hiši Marije Boršnikove, »potrebovala« za nekakšne zavetišče. Skupaj z nekaterimi fanti z Orehka so hoteli v gozdu napraviti nekak prostor, kjer bi se lahko shajali. Manjkala jim je seveda »oprema.« Zanj pa sta poskrbela S. M. in R. I.

OČE JE SAM PRIPELJAL SINA

Medtem pa je oče S. M. izkal sina po kozelcih v okolici in po gozdu. Našel pa ga

je 2. novembra na kegjišču v Kranju. Sam ga je pripeljal na postajo mlince, da mu tam izprašajo vest. Zdelo se mu je namreč, da se njegov sin ne ukvarja s pošteniimi posli. Fant je vse lepo po pravici povedal, kaj je počenjal, s kom se je družil. Ukradene predmete so kasneje našli na skritih mestih v gozdu in jih skoraj vse lahko vrnilo lastnikom.

Milčičniki so seveda povabili na razgovor tudi R. I. in pa njegovega očeta, ki je verjel, da ima njegov sin zelo radodarne prijatelje. Predmeti sami pa so bili take vrste, da bi vsakdo sumil v njihov pošten izvor. R. I. je preiskovalcem povedal, da je že prej vlamjal v vikend hišice, vendar ni ničesar odnesel. Največ je bil skupaj z L. M. iz Drulovke in R. M. z Orehka. Tudi ta dva sta še mladoletnika. Fantje pa nimajo na vesti samo vlov-mov pač pa so v okolici tudi kradli zajce in kokoši ter jih pekli ob Savi. Lovili so tudi ribe. Ta šport jim je bil tako v krvi, da sta utdi S. M. in R. I. v Boršnikovi hišici za večerjo pekla v Savi nalovljene ribe.

NA KRIVI POTI?

R. I. se je pred preiskovalci vedel skrajno predrzno. Čeprav je že dovolj star, ni nikjer zaposlen, napravil pa je pot razredov osemletke. Starši so premožni, oba sta zaposlena in fantu ne manjka ničesar kot temu pravimo. Svojo mladostno energijo je zapravljajal na vse mogoče pobaletne načine. Z zračno puško je streljal v gozdu pri Drulovki na lovca, ki je čakal na preži. Nekajkrat so ga ujeli tudi ribiči pri nedovoljenem ribolovu. Nekoč je ušel tako, da je ribiču spodnesel noge. Z zračno puško, kupil mu jo je oče, je nekega fanta ustrelil v oko.

Mlada prestopnika bosta seveda stopila v kratkem pred sodišče. R. I. je že odrastel blagim mladoletniškim vzgojnim ukrepom s katerimi lahko naša sodišča ukrepajo proti mladoletnikom, zato bo za svoja dejanja odgovarjal kot polnoleten. Temu primerna bo tudi kazen. Nič kaj lep »začetek življenjske poti« za mladega fanta. Morda ga bo kazen odvrnila od krive poti ali pa tudi ne. Vsekakor bi morali starši, pa naj je bilo to že nič kolikokrat poudarjeno, bolj paziti na vsak korak svojih doraščajočih otrok. Pot od večjih pobaletskih prestopkov do kriminala je kratka.

L. M.

Obiščite DANCING V HOTELU JEZERO BOHINJ BAR

Igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu

odprt vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje.

Izkoristite prijetno vožnjo po novi cesti Bled-Bohinj

Prijazno vas vabi

gostilna MLEČNIK

Kožentavra — Kirschentauer

14 km od Ljubeljskega predora ob cesti na Celovec

UGODNA MENJAVA

SOLIDNA POSTREZBA — ZMERNE CENE

GOVORIMO SLOVENSKO

bencinska črpalka

SHELL

avtomatično kegjišče

HOTEL
GRAD
PODVIN

VAS VABI IN NUDI
v GRIL restavraciji
DOMAČE SPECIALITETE

OB
PETKIH
SOBOTAH
IN
NEDELJAH -
VAS ZABAVAL

trio
Šani

TURISTI!

Priložnost
vam nudi
ugodnost.
Za vsakogar nekaj,
nekaj za vse

boste dobili v gostilni in
trgovini

Jože Malle

Loiblal —
St. Lenart v Brodech
le 3 km od Ljubeljskega
predora

Govorimo slovensko!
Ugodna menjava!

Dobrodošili!

Obiščite Jezersko

PLES
VSAKO SOBOTO
od 20. do 01. ure

VEČJIM
SKUPINAM
DAJEMO
POSEBEN POPUST.
ZA OBISK
SE PRIPOROCAMO.

HOTEL
MAZINA

S

DOM PARTIZANA
V STRAZISCU

IGRA
ANSAMBEL IGORJA JAMNIKA
Pojejo sestre Potočnik iz Begunj

silvestrovanje

REZERVACIJA
v gostilni Benedik
telefon 22-888

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 14. decembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Cez travnike zelene — 9.50 Naš avtopostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Koncert za violončelo in orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz slovenske ravnice — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vedrem ritmu — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Nastop primorskih zborov — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispele — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Alenko Pinterič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Novi ansambli - nove melodije — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden —

Drugi program

14.05 V soboto popoldne z napovedovalcem Francem Kovačem — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Minute s simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 20.30 Okno v svet — 20.45 Razpoloženske melodije — 21.20 Operni koncert — 22.30 Iz sveta pravljic in fantazije — 00.05 Iz slovenske lirike

NEDELJA — 15. decembra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra ja otroke —

8.45 Skladbe za mladi svet — 9.05 Koncerti iz naših mest — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.15 Vedri zvoki z velikimi orkestri — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Popoldne ob zabavni glasbi — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Melodije z ansambлом Viliija Petriča — 15.05 Nedeljsko športno popoldne 17.05 Petindvajset minut z orkestrom Heinza Kiesslinga — 17.30 Radijska igra — 18.40 Iz slovenske glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Zaplešimo z velikimi orkestri

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 14.35 Minute z ansambлом Vinicio — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Mesečnica - opera — 17.05 Sonata za klavir — 17.35 Glasbena skrinja — 19.00 Športni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja komornega zboru RTV Ljubljana — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske lirike

PONEDELJEK — 16. decembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Cilbanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov z orkestrom Paul Mauriat — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Med Chopinovimi valčki in etudami — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije z znanimi orkestri — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali koncert zboru Stiv Naumov iz Bitola — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Othello — 18.00 Aktualno-

sti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Alenko Pinterič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert orkestra Zagrebške filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbene slike iz Nizozemske — 21.20 Večer umetniške besede — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske lirike

V pralni stroj

ker vsebuje

OXYLAN

TOREK — 17. decembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Stereofonska oddaja zabavne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje tenorist Miro Brajnik — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torka na svidenje — 18.45 Družba in čas — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Edvinom Fliserjem — 19.25 Pet minut za EP —

20.00 Od premiere do premiere — 21.00 Pesem godal — 21.15 Deset melodij - deset pevcov — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Plesni orkestri in ansambli RTV Ljubljana

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi zabavnimi ansambli — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Koncertanti na naših odrih — 23.15 Razpoložnja, vtisi in spomini — 00.05 Iz slovenske lirike

SREDA — 18. decembra

8.08 Glasbena matineja s Schubertom — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Četrte ure z orkestrom Horst Jankowski — 9.45 Slovenske narodne v priredbi Cirila Preglja — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Variacije za klavir in orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Naši umetniki izvajajo dela Gabrijela Faureja — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Radijska kinoteka — 20.45 Večerni napravi 21.20 Pogled v glasbeno snovanje — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske lirike —

ČETRTEK — 19. decembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo

stopnjo — 9.25 Stereofonska oddaja simfonične in operne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Trije odlomki iz opere Košana — 12.30 Kmetijska oddaja — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Operne melodije — 14.45 Mehurčki — 14.55 Pet minut za EP — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital pianistke Dubrovke Tomšič-Srebotnjakove — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Bele vrane — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Češkoslovaška komorna glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Nočni vrtiljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Igramo za vas — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Veliki valčki — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Majhen koncert lahke glasbe — 21.20 Concertino zagrebških solistov — 23.10 Bach in Beethoven — 00.05 Iz slovenske lirike

PETEK — 20. decembra

8.08 Glasbena matineja s skladbami Mihaela Rožanca — 8.55 Pionirski tednik — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Stari poljudni napevi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncret po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Mladi levi — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Furlanske narodne pesmi — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Iz naše vokalne lirike — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč, s priljubljenimi pevci zabavno glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Radijska igra — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Salzburški festival 1968 — 00.05 Iz slovenske lirike

TOVARNA
PLATNENIH
IZDELKOV

INDUPLATI
JARŠE

IZDELUJE

ZAVESE IN NAMIZNE
GARNITURE IZ SINTETIKE

Nevaren vlomilec za zapahi

»Nisem kriminallec,« je prosil pod oknom 74 - letne ženice

Radovljiški miličniki prijeli človeka, osumljenega za požig gospodarskega poslopja na Posavcu, za vlom v trgovino na Jesenicah. Niso pa vedeli, da je osumljenec samo štiri ure pred aretacijo izvedel drzen roparski napad na 74-letno žensko

Sestega decembra ob četrtyri zjutraj je na okno hiše Frančiške Pintar v vasi Brda nad Lancovim pri Radovljici potikal neznan moški. »Nisem kriminallec,« je moledeval pod oknom, dokler ženska ni odprla vrat.

»Lačen sem,« je bila njegova prva beseda, ko je vstopil v toplo sobo. Brez besed je sedel k mizi in začel jesti kruh. Na mizi je opazil več steklenic žganja. V nekaj minutah je izpraznil osem kozarcev žganja. Tedaj je počasi vstal, njegovi prsti so se preteče stegnili proti ženci: »Če boš kam šla, te zadavim z dvema prstoma.« Starka je otrpnila od strahu. Zadovoljen se je oblečen vrgel na posteljo in trdo zaspal.

Le kaj misli ta človek je razmišljala Frančiška in opazovala čudnega gosta na svoji postelji. Šlutila je zlo. Toda ni imela moči, da bi šla do sosedov po pomoč. Frančiška

bi lahko plačala osebo, ki bi ji stregla takrat, ko bo omagala. V poznih letih življenja je treba misliti na vse.

Okrog pol osme ure zjutraj se je neznanec zbudil, toda zelo slabe volje. Začel je zmerjati, zakaj ga ni prej zbudila. Frančiška je molčala, predenj pa je postavila skodelico mleka in žgance.

Po zajtrku je neznanec pregledal vse omare in brskal po perilu. Ker ni našel ničesar primernege, je izbruhnil: »Le zakaj čuvaš to starino?«

Za trenutek je umolknil, kajti skozi okno sta opazila dva lovca. Kako rada bi Frančiška zakričala, toda ni upla. Ko sta lovca izginila v gozdu, jo je neznanec zgrabil za ramo, z drugo roko pa zavil nad njeno glavo nož, pri tem pa besno siknil: »Daj denar, če ne te zakoljem!« Zmožen je to storiti, je

sa, ki ga je dal v lonec in skuhal. Nato je vzel Frančiških nahrbtnik in vanj zložil nekaj steklenic žganja, kuhano meso in nož. Pred odho-

Andrej Krajec

dom je zagrozil: »Niti sosedom ne smeš povedati. Če pa me prijaviš miličnici, bom po kazni prišel sem in zažgal hišo, da boš živa zgorela!«

Frančiška je bila tako prestrašena, da nikomur ni upala povedati, kaj se ji je zgodilo.

Tisto jutro je radovljiški miličnik Jože Rozman hodil po terenu in iskal človeka, ki ga je iskala UJV Kranj zaradi suma vloma v prodajalno Delikatesa na Jesenicah. Okro 13. ure je pogledal v gostilno pri Cajhnu na Lancovem. Za mizo je sedel moški, ki ga je iskal. Bil je to 40letni Andrej Krajec z Javornika pri Jesenicah, brez zaposlitve in brez stalnega bivališča, toda star znanec zaporov, miličnikov in sodišč. Bil je večkrat znan in upravno kaznovan. Skupno je presedel že osem let po zaporih. Avgusta letos se je vrnil iz zapora in takoj ponovno zašel na kriva pota. Osumljen je, da je letošnjo jesen zažgal gospodarsko poslopje na Posavcu in da je s sekuro vlomil v delikatesno trgovino na Jesenicah (pri obeh dejanjih so ga opazili

ljudje, neuradno pa je to tudi priznal miličniku).

Jože Rozman, radovljiški miličnik, jo poklical Krajca, na gre z njim na postajo milice. Krajec ni nasprotoval, zaprosil je le miličnika, naj ga pusti na WC. Rozman je ta trik dobro poznal, saj je izkušen miličnik. Čez nekaj sekund je Krajec že lezel skozi okno WC prostora, da bi pobegnil. »Nazaj,« je zakričal Rozman, ki ga je čakal pod oknom. Krajec se je spustil nazaj, na vratih pa se je pokazal z nožem v rokah: »Pusti me, ali pa izgini, sicer te zabodem!« Miličnik je namenoma najprej prijel za torbico pištole, nato pa sunkovito skočil v stran in udaril z roko Krajca na zatičnik. S spretnim prijemom od zdaj je hitro ukrotil nevarnega napadalca in ga ukenil.

Ko ga je pripeljal na postajo milice, še nihče ni vedel za njegov obisk pri Frančiškini Pintar. Pri preiskavi so pri njem našli denar, na vprašanje od kod mu to, pa je odgovoril, da ga mu je dala neka ženica, ker ji je sekal drva (Pintarjeva je bi-

la zelo začudena, ko so jo obiskali miličniki in ji prinesli oropani denar. Manjkalo je samo 2.400 S din, kolikor je Krajec zapil v gostilni).

Miličnik Rozman je na postaji milice vprašal Krajca, zakaj ga je hotel napasti z nožem. Leta je hladnokrvno odgovoril: »Saj si dober fant, samo rajši imam svobodo kot tebe.«

Cudno, da imajo takšni ljudje še vedno potuho pri nekaterih ljudeh. Tistega dne, ko je bil vlom v delikatesno trgovino na Jesenicah, so ga miličniki iskali po Javorniku. Krajec je bil po vladnem res v gostilni na Javorniku, tam pa mu je neki prijatelj povedal, da ga iščejo miličniki in naj se zato rajši umakne drugam. Krajec se je preselil iz Jeseniške v radovljiško občino.

Zaradi klateštva ga je občinski sodnik za prekrške kaznoval v mesec dni zapora. Zdaj je v zaporu v Radovljici, medtem pa bo tekla nadaljnja preiskava o njegovih kaznivih delih.

Na Lancovem ljudje spet mirno spijo. J. Vidic

Buldožer ga je povozil

V Struževem pri Kranju se je na delovišču SGP Projekt pripetila v četrtek okoli dvanajste ure huda nesreča. Voznik buldožerja Anton Mohar je pri vzratni vožnji zadel Cirila Drinovca. Hudo ranjenega so Drinovca odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vse se je zgodilo pravzaprav v hipu. Vsaj tako se je zdelo vozniku tovornjaka, ki je prav takrat pripeljal prst. Z vzratno vožnjo je peljal po delovišču, da bi stresel prst. Odprl je vrata, da bi bolje videl, tedaj pa ga je Ciril Drinovec poprosil, naj mu prižge cigareto. Voznik tovornjaka je prižgal njemu in sebi, nato pa je vrata zaprl, da bi vožnjo nadaljeval. Pred tem ni opazil, kakor tudi Drinovec ne, da je buldožer vozil nazaj. Voznik tovornjaka je lahko samo še opazil, kako je Drinovec padel. Zavpil je Moharju naj ustavi, vendar se jo nesreča že zgodila. Drinovca so s poškodovano nogo in medenico odpeljali v bolnišnico.

Ciril Drinovec je bil star 56. let. Pred kratkim je bil upokojen. V Struževem se je ukvarjal s cestnimi deli, zato je tudi bil na delovišču, kjer s prstjo zasipajo globok jarek, prek katerega naj bi kasneje peljala pot. L. M.

Prizorišče nesreče — Foto: F. Perdan

Frančiška Pintar in miličnik Jože Rozman — Foto: J. Vidic

je stara 74 let. Njena hiša je v objemu gozdov Jelovice, do prvih hiš pa je 500 metrov. Pred dvema letoma ji je umrl mož in zdaj je sama živela v hišici, ki je podobna vikendcu. V hiši nima elektrike, niti radia ali televizorja. Še psa ali mačke ni pri hiši. Frančiška prejema po možu 30.000 S din pokojnine. Mesečno je napravila največ do 20.000 S din, drugo pa je hranila, da

pomislila Frančiška in tresoč se odhitela v kuhinjo, kjer je imela v pepelu skrito denarnico. Neznanec je najprej vzel denar, nato pa ji je iztrgal denarnico. Ko je tlačil denar v žep, ga je prosila, naj ji nekaj vrne, da bo lahko drugi dan kupila kruh. »Usmiljen!« ropar ji je vrnil 500 S din, pa še te zelo nerad. Toda še vedno se mu ni nikamor mudilo. V omari je opazil približno kilograma me-

Smučarski koledar

Nova smučarska sezona se je že začela. Na sporedu je bilo že nekaj tekmovanj na domačih smučiščih in skakalnicah pa tudi v mednarodni areni so se pred dnevi že pomerili najboljši mojstri alpskega smučanja. Uradna otvoritev sezone pa bo v prihodnjih dneh, ko je na sporedu že vrsta najrazličnejših tekmovanj doma in na tujem. Smučarski koledar, ki ga je pred dnevi izdala Smučarska zveza Slovenije, je bogat raznih prireditev, čeprav ne bo na sporedu olimpijskih iger ali svetovnega prvenstva.

ALPSKE DISCIPLINE:

Najvažnejša prireditev v letošnji sezoni bo spet v Kranjski gori, in sicer od 15. do 16. februarja, ko bo na sporedu FIS tekmovanje članov v slalomu in veleslalomu. Tudi najvažnejša domača prireditev — državno prvenstvo članov in članic — bo letos v Kranjski gori. Sicer je pa v podrobnem koledar alpskih prireditev naslednji (navajamo samo najvažnejše prireditve, ki bodo na Gorenjskem):

DECEMBER

29. na Krvavcu meddruštveno tekmovanje v slalomu za mladince in mladinke (organizator SK Triglav), na Črnem vrhu meddruštveno tekmovanje v veleslalomu za člane in članice (SD Jesenice)

JANUAR

1. v Begunjah meddruštveni veleslalom za člane, članice, mladince in mladinke (TVD Begunje)

5. na Stenu (Skofja Loka) meddruštveni slalom za člane in članice (SK Transurist)

11.—12. na Krvavcu prvenstvo SRS v veleslalomu in slalomu za člane in članice (SK Triglav)

18. v Železnikih nočni slalom za člane, članice, mladince in mladinke (TVD Železniki)

19. v Mojstrani meddruštveni veleslalom za starejše pionirje in pionirke (SD Jesenice)

26. na Pristavi meddruštveni smuk za člane, članice, mladince in mladinke (SD Jesenice)

26. v Kranjski gori meddruštveni smuk za člane, članice, starejše mladince in starejše mladinke

30. v Kranjski gori meddruštveni veleslalom za mladince in mladinke (SK Enotnost)

FEBRUAR

1. v Bohinju meddruštveni veleslalom za vse kategorije (TVD Bohinj)

2. v Bohinju consko pionirsko prvenstvo v veleslalomu (TVD Bohinj)

7. na Zelenici prvenstvo SRS v smuku za starejše mladince in starejše mladinke (TVD Tržič)

8. na Zelenici prvenstvo SRS v smuku za člane in članice (TVD Tržič)

8.—9. prvenstvo SRS v slalomu in veleslalomu za starejše mladince in starejše mladinke (kraj in organizator še nista znana)

9. na Krvavcu odprto občinsko prvenstvo Kranja v veleslalomu za pionirje in pionirke (SK Triglav)

Velika planina meddruštveni veleslalom za člane in mladince

15.—16. v Kranjski gori mednarodno FIS tekmovanje v slalomu in veleslalomu za člane (organizacijski komite Vitranc)

19.—22. v Kranjski gori prvenstvo SFRJ za člane in članice v smuku, slalomu in veleslalomu (SD Jesenice)

21.—24. na Črnem vrhu prvenstvo SFRJ za mladince in mladinke v smuku, slalomu in veleslalomu (SD Jesenice)

MAREC

2. na Zelenici ekipno prvenstvo SRS za pionirje in pionirke v veleslalomu (TVD Tržič)

na Starem vrhu veleslalom z mednarodno udeležbo za člane, članice, mladince in mladinke (SK Transurist)

7.—8. v Kranjski gori mednarodno prvenstvo ljubljanske univerze v slalomu in veleslalomu (SK Akademik)

15.—16. na Krvavcu tradicionalni mednarodni veleslalom za člane, članice, mladince in mladinke (SK Triglav)

23. pod Prisanom meddruštveni veleslalom za pionirje in pionirke (SK Novinar)

na Viševniku meddruštveni veleslalom za člane, članice, mladince in mladinke (TVD Bled)

APRIL

5.—6. na Zelenici mednarodni slalom in veleslalom za člane, članice, mladince in mladinke (TVD Tržič)

13. na Voglu meddruštveni veleslalom za mladince in mladinke (SK Transurist)

MAJ

4. v Vratih Zlatorogov veleslalom za člane, članice, mladinke in mladince (SD Jesenice)

11. nad Češko kočjo meddruštveni Majnikov veleslalom z mednarodno udeležbo za člane, članice, mladince in mladinke (SK Jezersko)

JUNIJ

7. pod Jalovcem mednarodni veleslalom za člane, članice, mladince in mladinke (SK Enotnost)

22. nad Češko kočjo meddruštveni slalom z mednarodno udeležbo za člane, članice, mladince in mladinke (SK Jezersko)

JULIJ

27. nad Češko kočjo tradicionalni mednarodni slalom v počastitev kranjskega občinskega praznika (SK Triglav)

Jubilejna konferenca podzveze nogometnih sodnikov Kranj

Premalo mladih

Nogometni sodniki Gorenjske so imeli pred dnevi svojo redno letno konferenco. Dvajseti jubilejni konferenci je prisostvovalo 27 sodnikov, navzoči pa so bili tudi predstavniki občinske zveze za telesno kulturo Kranj, nogometne podzveze Gorenjske in sodniške organizacije SRS.

Iz referata dolgoletnega predsednika tov. Pavla Novaka je bilo razvidno, da je bila spet uspešna sezona za gorenjske nogometne sodnike. Največji uspeh organizacije pa je nedvomno v tem, da so sodniki podzveze vodili v letošnjem letu kar 329 tekem, na katere pa ni bila vložena niti ena pritožba. Velik uspeh pa so zabeležili tudi v vzgoji novih kadrov. V letošnjem letu je Gorenjska dobila prvega zveznega nog. sodnika (Albin Bradaška). Poleg tega pa so opravili izpit za republiškega sodnika naslednji: Marjan Mihelčič, Peter Piškur, Tone Kašivnik.

Največji problem organizacije gorenjskih nogometnih sodnikov pa je še vedno v premajhnem številu aktivnih sodnikov. Od 30 v glavni se-

zoni lahko računajo le na 15 sodnikov, čeprav se v sezoni igra na Gorenjskem ob nedeljah tudi po 18 tekem. Zaradi tega so morali tudi v minuli sezoni sodniki voditi ob nedeljah tudi po dve tekm. V težkih primerih, ko ni bilo na voljo dovolj mlajših sodnikov, pa so vskočili na pomoč tudi veterani: Segula, Kraljič in Čadež, ki so se že poslovili v minuli sezoni od aktivnega sojenja. Vsekakor bo potrebno v prihodnje vzgojiti nove kadre, večjo pozornost pa posvetiti tudi kvaliteti sojenja. Zato je bil eden izmed glavnih zaključkov konference, da v novi sezoni organizirajo nov tečaj za sodnike, katerega naj bi obiskovali predvsem bivši nogometaši, katerih je dovolj na Gorenjskem, vendar se žal ne vključujejo v delo v nogometni organizaciji. V novi upravi odbor so izvolili naslednje člane: Pavle Novak, Tone Kašivnik, Albin Bradaška, Slav Božnar in Rudi Gros. V nadzorni odbor pa: Franc Čadež, Leopold Grošelj in Milan Segula.

P. Didič

Pogovor tedna

Od vratarja do igralca

V letošnji rokometni sezoni ni bilo v vratih tržiških rokometišev znane vratarja Pavla Perka. Pred dnevi smo napravili z njim krajši pogovor. Svojo športno kariero je 18-letni Perko začel pred šestimi leti v domačem Partizanu. Branil je v pionirskem, mladinskem in nekaj časa tudi v prvem moštvu. Med svoje največje uspehe uvršča nastop v republiški ekipi, ki je nastopila na državnem mladinskem prvenstvu pred dvema letoma v Bečeju. Na tem prvenstvu se je dobro izkazal, saj je branil barve slovenske reprezentance zelo dobro.

»Zaradi bolezni sem moral nekaj časa prekiniti športno kariero,« nam je začel pripovedovati Pavle Perko. »Po ozdravljenju sem spet prišel med svoje stare prijatelje in se dolgo časa nisem zmašel med njimi ter sem moral večkrat sedeti na klopi za rezervne igralce. To mi ni bilo po volji. Trener mi tudi ni več toliko zaupal, da bi še dalje branil in zato mi ni preostalo drugega, da sem se vključil v ekipo kot igralec.«

● Kakšne so razmere v tržiškem rokometu?

»V Tržiču je dovolj talentov za rokomet. Pre-

malo pa je pri nas dobrega vodilnega kadra in sposobnega vodstva. Bivši trener Vidovič je delal z mladimi dobro, le pri sestavi moštva so nanj preveč vplivali starejši igralci.«

● Kaj menite o drugem delu prvenstva?

»V spomladanskem delu prvenstva upam, da bomo osvojili vse točke na domačem igrišču le, če se bodo razmere v klubu uredile; pri tem mislim predvsem na upravo kluba.«

Upamo, da bodo tržiški rokometiši tudi v spomladanskem delu prvenstva dobro zaigrali in ne bo treba misliti, da bi se poslovili iz republiške konkurence. D. Humer

Pobrskali smo po gorenjskem turističnem košu

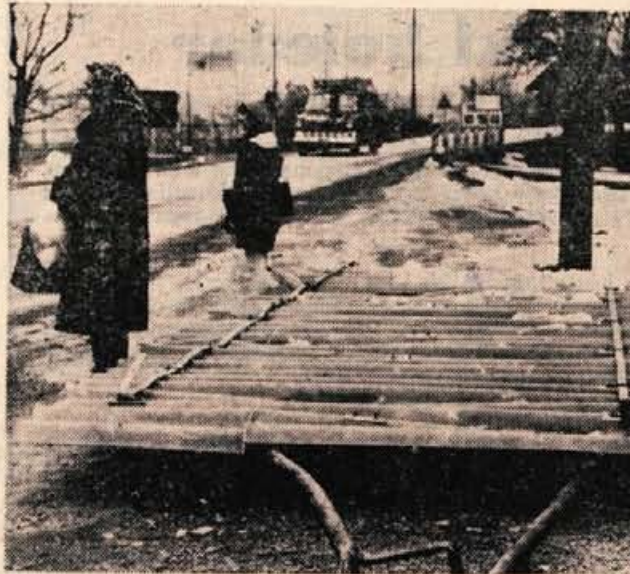
Gorenjska cesta

Nikar ne mislite, da smo si premislili in z našo akcijo prenehali. Res je, da že dvakrat nismo objavili gorenjskih »zanimivosti«. Vendar ni bilo krivo pomanjkanje tovrstnega gradiva ali nenadna vzorna urejenost na Gorenjskem. Če bi se to zgodilo, bi vam dogodek bolj slovesno sporočili. Imeli smo le preveč aktualnejšega gradiva in tako je brskanje po gorenjskem turističnem košu moralo počakati.

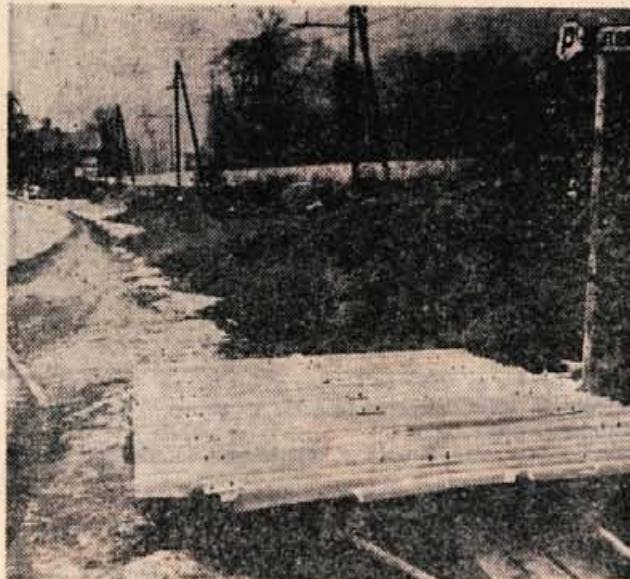
Morda boste rekli, da so te stvari prav tako zanimive. Strinjamo se in kot smo že rekli, z njimi ne bomo prenehali. Nasprotno. Veseli bo-

mo tudi vašega sporočila ali mnenja o posameznih kamnih spotike, čeprav je zimski čas za prikazovanje teh napak morda neprimeren. Prenekatero nič kaj lepo zanimivost ali urejenost bo namreč skrila snežna odeja. Sicer pa bomo veseli vašega sporočila tudi o lepi in vzorno urejeni turistični ali drugi zanimivosti. Konec koncev danes tudi lepi zgledi včasih in ni le kritika tista, ki popravlja napake. Vabimo vas torej, da se oglasite!

Sicer pa naj bo tega našega uvodnega modrovanja dovolj. Danes bomo za spremembo, pokazali na tri »zanimivosti« z gorenjske ceste.

Pred kratkim je naš fotoreporter slikal v Mostah tole podrito avtobusno postajališče. Prvi letošnji sneg je bil pretežak in pokrito postajališče se je sesulo.

Drugo postajališče, ki ga je po prvem snegu doletela podobna usoda, pa je na Potokih pred Jesenicami. Kaže, da tudi tod tisti, ki so ga postavili, niso pomislili na snežno odejo. Pohvalimo lahko le tiste, ki so pred dnevi ogrodje pospravili.

Tale posnetek pa je naš fotoreporter naredil na avtobusnem postajališču na Polici. Podrta klopa in kup peska že nekaj mesecev čakata! (aže)

Zbor občin ne sme biti zbir občin

(Nadalj. s 1. str.)

problemih. Takšen pomen zbora občin naj bi v prihodnje tudi preprečil, da bi na vsak predlog posameznih občin ali skupin spreminjali nekatere zakone in tudi druge predpise.

Drug osamljen predlog na včerajšnji razpravi pa je bil, da bi namesto kulturno-prosvetnega in socialno-zdravstvenega zbora imeli v prihodnje enotni zbor družbenih dejavnosti. Čeprav so o tem predlogu razpravljali in prav tako tudi o drugih tekstualnih spremembah — pa se nazadnje za ta predlog niso zavzeli.

Na sestanku je bila poudarjena tudi novost, da bi v prihodnje poslance republiškega zbora volili občani neposredno. Pri tem so nekateri menili, da bi bilo treba naš skupščinski predvsem pa volilni sistem poenostaviti, da bi ga občani lažje razumeli. Razen tega pa so se v razpravi dotaknili tudi nekaterih predloženih sprememb s področja samoupravljanja, delitve dohodka in prisilne uprave. Nazadnje pa so sklenili, da bodo vse pripombe posredovali republiški ustavni komisiji. A. Z.

Planinsko društvo Kranj pripravlja predavanja

Planinsko društvo v Kranju je za zimsko sezono pripravilo več predavanj. Vsak torek zvečer ob 19. uri bo v delavskem domu predavanje o lepota narave, o našem alpinizmu in drugem ob prikazovanju barvnih diapozitivov. Na prvem takem predavanju so se poslušalci seznanili z eno izmed naših najzahtevnejših plezalnih smeri, Čopovim stebrom v severni triglavski steni.

Ostala predavanja, ki so jih pripravili pri planinskem društvu, pa ne govore samo o plezanju, pač pa tudi o živalstvu, rastlinstvu naših gora, o podzemnih zanimivostih, govore o različnih šegah in navadah ljudi iz našega gorskega sveta in o drugem. Zanimivosti, ki jih tudi pri samem obisku gora večkrat ne opazimo. M. K.

Okršlar Janez

Prešernova 12, Kranj

IZDELOVANJE USNJENE GALANTERIJE

IZKORISTITE
novoletni popust
od 10 % do 30 %

Nudimo vam najmodernejšo torbice in vso drugo usnjeno galanterijo na sejmu in v Prešernovi 12 Kranj

Obenem želim vsem strankam
SREČNO NOVO LETO 1969

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ

obvešča cenjene potrošnike, da je za NOVOLETNI SEJEM V KRANJU pripravila UGODEN NAKUP

ženske in otroške konfekcije
Izkoristite enkratno priložnost!

**IZREDNO
ZNIŽANE
CENE**

